VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ SÁU
28.3.2025 (29.2 Ất Tỵ)
Số 38 (4172)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

Tổng thống Brazil Luiz Inácio Lula da Silva bắt đầu thăm cấp Nhà nước tới Việt Nam [2]

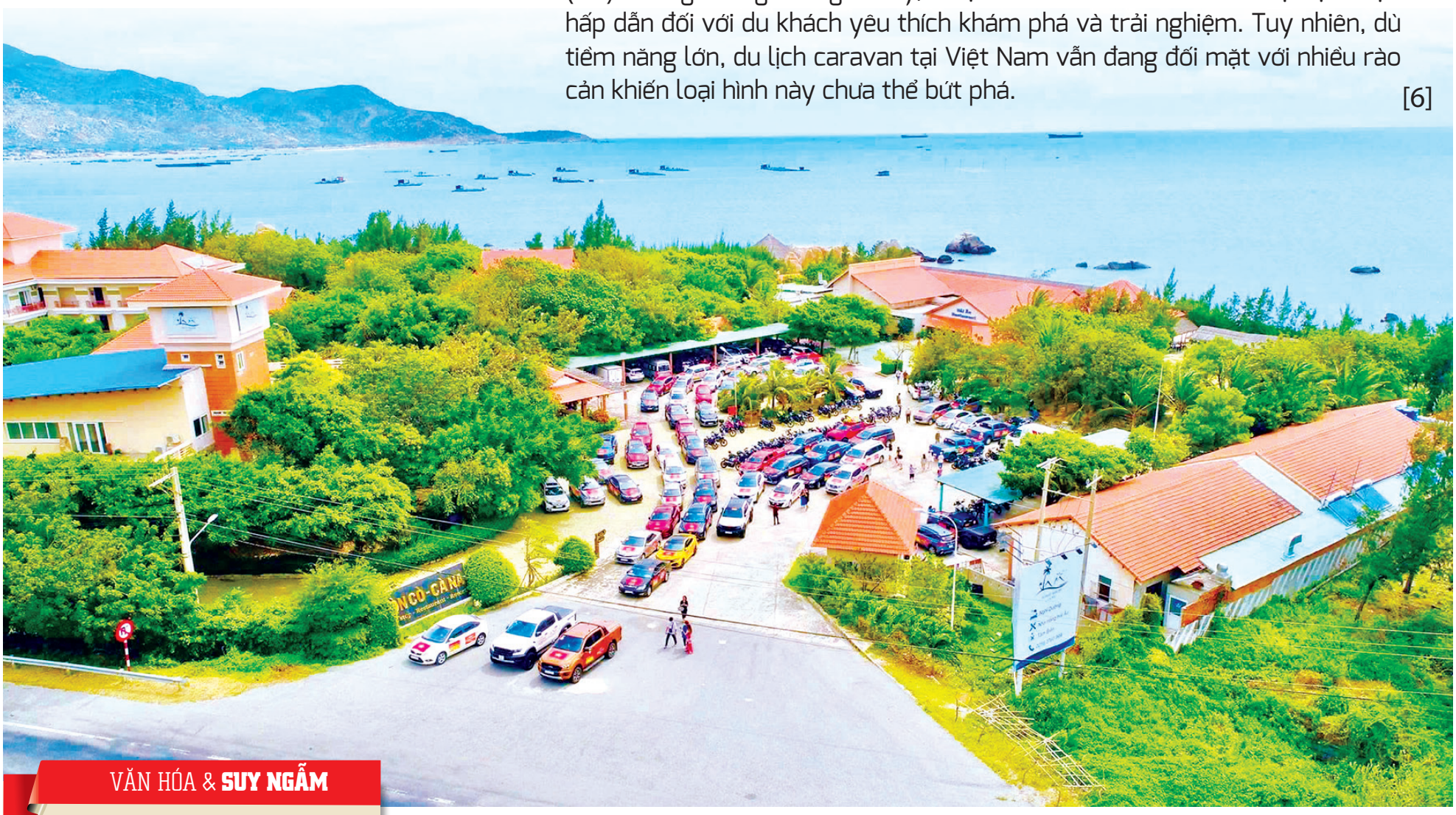
BỘ TRƯỞNG NGUYỄN VĂN HÙNG:

Tháo gỡ khoảng trống về mặt thể chế để khơi thông "điểm nghẽn" cho ngành Xuất bản, In và Phát hành [3]

DU LỊCH CARAVAN:

Xu hướng bùng nổ nhưng còn nhiều rào cản

(VH). Trong những năm gần đây, du lịch caravan dần trở thành một lựa chọn hấp dẫn đối với du khách yêu thích khám phá và trải nghiệm. Tuy nhiên, dù tiềm năng lớn, du lịch caravan tại Việt Nam vẫn đang đối mặt với nhiều rào cản khiến loại hình này chưa thể bứt phá. [6]

Việt Nam có nhiều cung đường đẹp để phát triển du lịch caravan — Ảnh: NGUYỄN ANH

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Sắp xếp lại tư duy cồng kềnh

● THỤY BẤT NHI

Một cựu lãnh đạo thành phố Đà Nẵng tâm sự, qua diễn biến dư luận, có thể thấy nỗi tâm tư của nhiều người, nhất là các bậc trí thức, chí sĩ địa phương trước việc sáp nhập liệu còn có những địa danh lịch sử, thậm chí là những địa chỉ đã đi vào tâm thức cộng đồng.

Tuy nhiên, nếu nhìn vào trách nhiệm lịch sử đang đặt ra, quốc gia cần cải tổ hệ thống quản lý hành chính, tinh gọn bộ máy nhà nước để hiệu quả và tiết kiệm, thì việc tổ chức sáp nhập là rất cần thiết.

(Xem tiếp trang 2)

Báo *Văn Hóa* tiếp nhận Báo *Điện tử Tổ Quốc* [7]

Thực hiện nghiêm Luật Di sản văn hóa bất kể dự án được triển khai từ nguồn ngân sách nào [9]

CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT TẠI LỄ KỶ NIỆM 50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG LÂM ĐỒNG:

Dòng chảy âm nhạc giàu cảm xúc [11]

Tìm giải pháp phát triển các môn thể thao trọng điểm [14]

Tổng thống Brazil Luiz Inácio Lula da Silva bắt đầu thăm cấp Nhà nước tới Việt Nam

Chiều 26.3, Tổng thống Brazil Luiz Inácio Lula da Silva đã đến Hà Nội, bắt đầu chuyến thăm cấp Nhà nước đến Việt Nam từ ngày 27-29.3 theo lời mời của Chủ tịch nước Lương Cường.

Ra Sân bay quốc tế Nội Bài đón Đoàn có: Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường Đỗ Đức Duy; Thứ trưởng Bộ Ngoại giao Đỗ Hùng Việt; Phó Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội Dương Đức Tuấn; Đại sứ Việt Nam tại Brazil Bùi Văn Nghị.

Tổng thống Lula da Silva là nguyên thủ nước ngoài đầu tiên thăm cấp Nhà nước đến Việt Nam trong năm 2025. Đây cũng là lần thứ hai, Tổng thống Lula da Silva thăm Việt Nam trên cương vị nguyên thủ Brazil, sau lần đầu tiên vào năm 2008.

Đại sứ Việt Nam tại Brazil Bùi Văn Nghị cho biết, chuyến thăm lần này diễn ra trong bối cảnh quan hệ Việt Nam - Brazil đã được nâng cấp lên Đối tác chiến lược vào dịp Thủ tướng Phạm Minh Chính tham dự Hội nghị Thượng đỉnh G20 tại thành phố Rio de Janeiro tháng 11.2024. Việc nâng cấp quan hệ này thể hiện sự phát triển mạnh mẽ, thực chất, hiệu quả của mối quan hệ song phương, đánh dấu một bước tiến vượt bậc về chất trong quan hệ chính trị - đối ngoại giữa hai nước.

Đại sứ Brazil tại Việt Nam Marco Farani cho rằng, chuyến thăm của Tổng thống Lula sẽ nhấn mạnh tính bổ trợ giữa hai quốc gia, vai trò quan trọng của nền kinh tế hai nước trong các lĩnh vực trọng điểm như nông nghiệp, khoa học - công nghệ và đổi mới sáng tạo, đồng thời mở rộng các kênh hợp tác mới trong thương mại, kinh tế và đầu tư. Ngoài ra, chuyến thăm thúc đẩy sự tương tác sâu rộng hơn trong lĩnh vực ngoại giao nhân dân. Chuyến thăm lần này còn đánh dấu một bước tiến quan trọng trong quan hệ song phương và đối thoại giữa hai nước. **P.V**

BỘ VHTTDL:

Nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực

Bộ VHTTDL đã ban hành Văn bản số 1208/KH-BVHTTDL về kế hoạch Công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực năm 2025 của Bộ.

Kế hoạch được ban hành nhằm triển khai thực hiện nghiêm, có hiệu quả các quy định của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực (PCTNTC), nhất là các Kết luận, chỉ đạo của đồng chí Tổng Bí thư, Trưởng ban Chỉ đạo Trung ương về PCTNTC. Đồng thời nâng cao trách nhiệm của thủ trưởng các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp nhà nước thuộc Bộ trong việc chỉ đạo, điều hành, triển khai công tác PCTNTC; thực hiện đồng bộ các nhiệm vụ, giải pháp PCTNTC tại cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp. Cùng với đó xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động có phẩm chất đạo đức cách mạng, có năng lực và trình độ chuyên môn vững vàng; tự giác chấp hành nghiêm và thực hiện có hiệu quả các quy định pháp luật về PCTNTC; xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được giao. Nâng cao hiệu quả công tác phòng ngừa tham nhũng, tiêu cực và từng bước ngăn chặn, đẩy lùi tham nhũng, tiêu cực, khắc phục những hạn chế, yếu kém, góp phần nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước của Bộ VHTTDL trong tất cả các lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý. **P.V**

Sắp xếp... *(Tiếp theo trang 1)*

Mấu chốt của cuộc cách mạng hành chính này là phải thay đổi tư duy quản lý phân cấp phân quyền thứ bậc sang tư duy quản trị xã hội tận "tế bào" là con người.

Cuộc cách mạng công nghệ số hiện nay đã cho phép năng lực quản trị điều hành xã hội nắm chắc đến từng cá nhân, qua hệ thống dữ liệu quốc gia với căn cước công dân, thì đâu cần những tầng nấc trung gian nữa. Khi cơ quan chức năng chỉ cần gõ mã số công dân là truy nhập được đúng ngay cá nhân đó, thì những thông tin địa danh lưu trú, năm sinh tháng đẻ không cần khai báo nữa. Việc quản lý xã hội sẽ đơn giản hóa rất nhiều và người dân không cần phải khai báo, chứng thực rườm rà về thủ tục hành chính nữa.

Với góc độ quản lý "từ Trung ương thẳng đến cá nhân" như vậy, những phân cấp trung gian trở nên dư thừa. Bộ máy hành chính sẽ thực sự phục vụ người dân chứ không chỉ quản lý, ban hành quy định nữa. Hiệu quả quản lý nhà nước sẽ gia tăng lên gấp nhiều lần trong khi chi phí giảm triệt để.

Ngược lại, trong quan hệ cộng đồng, các đơn vị cấp cơ sở (xã hoặc phường) chỉ còn là định danh hành chính, và sẽ tùy thuộc người dân sở tại quy ước để tiện sinh hoạt, làm việc. Người dân có quyền gọi nhắc những tên hương thôn làng xã theo ý nguyện, xây dựng củng cố lại những giá trị văn hóa lịch sử để đảm bảo các tiêu chí tâm lý xã hội của mình. Với truyền thống phương Đông, việc bảo vệ những giá trị văn hóa cố hữu là cần thiết và khi vấn đề này thuộc do chính người dân đề xuất, duy trì, chắc chắn mọi vấn đề phát sinh sẽ thuận lợi, không nảy sinh lực cản nào. Theo đó, việc quản lý hành chính càng giản tiện hơn, và người dân chỉ cần một mã số căn cước để giao tiếp hành chính với cơ quan Nhà nước, rất cụ thể, và rất rõ ràng!

Theo các chuyên gia tư vấn, quản trị xã hội hướng đến cá thể hóa như vậy sẽ giản lược mọi tầng nấc trung gian và đảm bảo nguyện vọng, đề đạt của người dân được đáp ứng, phục vụ tốt nhất. Quy mô quản lý hành chính theo đó sẽ không còn bị giới hạn trong phạm vi một làng xã mà còn vượt khỏi chỉ giới tỉnh thành, hướng đến những vùng quản lý kinh tế xã hội. Người dân làm ăn sinh sống trong vùng quản lý đó, được đảm bảo các quyền lợi công bằng hơn, hưởng nhiều lợi ích xã hội hóa hơn, đi đôi với trách nhiệm bản thân rõ ràng hơn, trong từng hành vi, lựa chọn của mình.

Theo đó, xã hội sẽ đi đến thực hiện quyền lợi công dân được đăng ký, thực hiện những việc làm, hành vi cho phép. Người dân được đăng ký làm ăn, tổ chức đầu tư kinh doanh bằng căn cước cá nhân, không còn phải xin phép về việc thành lập tổ chức hay doanh nghiệp, bãi bỏ mọi giấy phép, đơn xin… vì người dân sẽ tự chịu trách nhiệm hoàn toàn về những điều đó, thay vì đợi có phép từ cơ quan quản lý hành chính nhà nước. Như thế, người dân có thể sinh sống, làm việc ở bất cứ nơi đâu thấy thuận tiện, không còn tốn công làm các thủ tục đăng ký, chứng thực, phải đi lại xác nhận một loại giấy tờ nào đó ở từng địa phương cụ thể. Chính các cơ quan hành chính, với hạ tầng dữ liệu đã nối mạng thống nhất, sẽ xác thực, kiểm tra những giấy tờ, văn bản hỗ trợ cho người dân, giám sát những đăng ký, thỏa thuận của người dân, đôn đốc việc chấp hành các quy định an toàn, an ninh, phúc lợi cho người dân, đảm bảo các chế độ kê khai thuế và quyền lợi cho người dân được đầy đủ, minh bạch. Hiệu quả quản lý nhà nước về mặt hành chính sẽ tăng lên gấp nhiều lần và minh bạch, rõ ràng với mọi công dân. Ngược lại, bất cứ hành vi phạm pháp, vi phạm các quy định và thỏa ước của người dân đều sẽ được làm rõ, với trách nhiệm phải tuân thủ tương xứng và mức xử phạt đồng bộ.

Như vậy một trật tự xã hội mới được thiết lập và vai trò, trách nhiệm của người công dân được đẩy lên ở mức cao nhất. Việc sáp nhập các tỉnh thành, hay điều chỉnh sắp xếp lại các bộ ngành, là để phục vụ cho mục tiêu này, thực hiện đúng một bộ máy hành pháp giản tiện và công chính. Người dân trong phạm vi điều chỉnh sắp xếp hành chính như vậy, có toàn quyền kiến nghị và thực hiện những quyền lợi, nghĩa vụ của mình, và hoàn toàn không mâu thuẫn những vấn đề liên quan giá trị lịch sử, văn hóa, tôn giáo tâm linh… Sắp xếp lại hệ thống quản lý hành chính của cả nước, là hướng đến tiêu chí quan trọng và tôn trọng các giá trị bền vững! ■

Chuyển mô hình chính quyền địa phương thành 2 cấp

Bộ Nội vụ đang dự thảo Luật Tổ chức chính quyền địa phương (sửa đổi) nhằm chuyển đổi mô hình tổ chức chính quyền địa phương từ 3 cấp như hiện nay (tỉnh, huyện và xã) thành 2 cấp (cấp tỉnh và cấp cơ sở), bảo đảm tổ chức bộ máy tinh gọn, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả và sự thống nhất, thông suốt của nền hành chính nhà nước từ Trung ương đến cơ sở.

Bộ Nội vụ cho biết, để triển khai thực hiện chủ trương của Đảng về tinh gọn tổ chức, bộ máy của hệ thống chính trị (không tổ chức cấp huyện, thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp), Đảng ủy Quốc hội đang chỉ đạo việc sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013 với phạm vi là các vấn đề về tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, trong đó sửa đổi, bổ sung một số điều của Chương IX quy định về chính quyền địa phương, dự kiến bỏ đơn vị hành chính cấp huyện, chính quyền địa phương chỉ tổ chức thành 2 cấp (gồm cấp tỉnh và cấp dưới cấp tỉnh).

Theo đó, sau khi Quốc hội xem xét, thông qua Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013 thì kịp thời sửa đổi, bổ sung Luật Tổ chức chính quyền địa phương hiện hành để bảo đảm thống nhất với quy định của Hiến pháp năm 2013 (sau khi sửa đổi, bổ sung) về chính quyền địa phương.

Bên cạnh đó, Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2025 (hiệu lực từ ngày 1.3.2025) đã được sửa đổi, bổ sung toàn diện nhằm phân định rõ thẩm quyền, đẩy mạnh phân quyền, phân cấp, ủy quyền giữa cơ quan nhà nước ở Trung ương với địa phương; giữa các cấp chính quyền địa phương và khắc phục những bất cập, tồn tại, hạn chế trong quá trình thi hành Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015.

Tuy nhiên, do quy định về đơn vị hành chính và mô hình tổ chức chính quyền địa phương tại Luật Tổ chức chính quyền địa phương hiện hành đang được thiết kế theo 3 cấp (cấp tỉnh, cấp huyện và cấp xã). Vì vậy, phải sửa đổi, bổ sung các quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương để thực hiện theo mô hình chính quyền địa phương 2 cấp và những vấn đề phát sinh khi chuyển đổi từ mô hình chính quyền địa phương 3 cấp sang mô hình chính quyền địa phương 2 cấp là cấp thiết nhằm tạo lập hành lang pháp lý để các cơ quan, tổ chức trong bộ máy nhà nước đi vào hoạt động theo mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, bảo đảm tinh, gọn, mạnh, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu phát triển mới của đất nước. **T.Q**

Quảng Trị tổ chức khai mạc Ngày Sách và Văn hóa đọc lần thứ 10

Ngày 27.3, UBND tỉnh Quảng Trị tổ chức khai mạc Ngày Sách và Văn hóa đọc lần thứ 10 - năm 2025. Thời gian qua, các hoạt động hưởng ứng Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam đã được tỉnh Quảng Trị tổ chức một cách thiết thực, góp phần phát triển văn hóa đọc và xây dựng thói quen đọc sách trong cộng đồng.

Phong trào này đã lan tỏa mạnh mẽ đến thanh thiếu niên và người dân ở vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa giúp họ tiếp cận tri thức và cải thiện cuộc sống. Thông qua tổ chức các hoạt động Ngày Sách và Văn hóa đọc, đã trao tặng hơn 30.000 đầu sách cho các trường học; duy trì các thiết chế văn hóa đọc, không ngừng ươm mầm và phát triển những nhân tố truyền cảm hứng qua cuộc thi Đại sứ Văn hóa đọc. Tổ chức giới thiệu sách *Địa chí Quảng Trị,* Đại sách độc bản kỷ lục châu Á và kỷ lục thế giới *Huyền thoại Thành cổ Quảng Trị* (81 ngày đêm mùa hè đỏ lửa - 1972). Phát động chương trình "Sách và Văn hóa đọc biên giới vùng cao"; hội thi trưng bày tư liệu, xếp mô hình sách nghệ thuật chủ đề "Chung tay kiến tạo thế giới hoà bình"; hội thi kể chuyện theo sách chủ đề "Chúng em yêu hoà bình"…

Chương trình cũng đã thường xuyên phối hợp với các cơ quan, đơn vị quyên góp hơn 17.000 bản sách để xây dựng nên 31 tủ sách khu vực vùng sâu, vùng xa. Ngoài ra, đã tổ chức các buổi tọa đàm "Sách và cuộc sống", "Đọc để tự học trong kỷ nguyên số"; "Cần làm gì để tạo thói quen đọc sách trong cộng đồng"; "Hướng dẫn kỹ thuật đọc sách nhanh"... Từ đó, từng bước xây dựng một cộng đồng yêu sách trên địa bàn tỉnh Quảng Trị ngày càng lớn mạnh.

S.THÙY

BỘ TRƯỞNG NGUYỄN VĂN HÙNG:

Tháo gỡ khoảng trống về mặt thể chế để khơi thông "điểm nghẽn" cho ngành Xuất bản, In và Phát hành

● **THANH NGỌC**

Chiều 27.3 tại Hà Nội, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng đã có buổi làm việc với Cục Xuất bản, In và Phát hành (Bộ VHTTDL) về tình hình triển khai nhiệm vụ công tác năm 2025.

Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng làm việc với Cục Xuất bản, In và Phát hành **Ảnh: TRẦN HUẤN**

Cùng dự có Thứ trưởng Bộ VHTTDL Phan Tâm cùng lãnh đạo một số đơn vị thuộc Bộ VHTTDL.

Phát biểu chỉ đạo tại buổi làm việc, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, ngay sau khi tiếp nhận Cục Xuất bản, In và Phát hành từ Bộ TT&TT trước đây về Bộ VHTTDL, lần đầu tiên đến thăm Cục Xuất bản, In và Phát hành, nhìn nhận độ dài về thời gian của Cục Xuất bản, In và Phát hành cho thấy trầm tích về văn hóa mà thế hệ những người làm xuất bản đã xây dựng. Sau khi lắng nghe báo cáo, Bộ trưởng đã tập trung vào ba nhóm vấn đề, đó là đánh giá lại kết quả công tác trong thời gian qua của Cục XBIPH, nhằm tìm ra những khó khăn, vướng mắc và đề ra nhiệm vụ, giải pháp cho thời gian tới.

Bộ trưởng nhấn mạnh, trong thời gian qua, Cục đã có nhiều nỗ lực hoàn thành nhiệm vụ quản lý nhà nước về lĩnh vực Xuất bản, In và Phát hành, góp phần vào sự phát triển của nền kinh tế. Đến thời điểm này, nhiệm vụ công tác năm 2025 chỉ còn 3 quý, Quý I, Cục đã có nhiều nỗ lực nhưng lại chịu sự tác động của việc chuyển đổi chức năng nhiệm vụ từ Bộ TT&TT sang Bộ VHTTDL. Việc làm này cũng ảnh hưởng đến việc thực hiện nhiệm vụ của năm. Nhưng với tinh thần quyết tâm cao, nỗ lực lớn, đến thời điểm này ngành Xuất bản, In và Phát hành cũng đã vượt qua khó khăn để hoàn thành nhiệm vụ quản lý nhà nước, góp phần vào sự phát triển của ngành Xuất bản, In và Phát hành trong bối cảnh của nền kinh tế thị trường.

Điều đáng mừng là từ chức năng quản lý, ngành Xuất bản, In và Phát hành đã đi đúng hướng, đảm bảo, thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị không để xảy ra sai sót, vi phạm trong việc tuyên truyền đường lối, chủ trương chính sách thông qua hoạt động Xuất bản, In và Phát hành. Nhiều ấn phẩm được đưa ra thị trường có tác động góp phần thúc đẩy nền kinh tế xã hội. Sách là tri thức, sách là sức mạnh, sách là bậc thầy để mở ra cho chúng ta một chân trời mới. Câu nói của M. Gorky đã chỉ cho chúng ta thấy rõ tầm quan trọng của vấn đề này: "Hãy yêu sách, nó là nguồn kiến thức, chỉ có kiến thức mới là con đường sống".

Bộ trưởng ghi nhận và biểu dương những việc mà ngành Xuất bản, In và Phát hành đã làm được trong thời gian qua, đồng thời cũng đề nghị Cục Xuất bản, In và Phát hành phải thể hiện rõ tư duy tăng cường công tác quản lý nhà nước. Trước hết, phải ưu tiên hoàn thiện thể chế, văn bản quy phạm pháp luật để tăng cường quản lý nhà nước về lĩnh vực Xuất bản, In và Phát hành. Từ việc tháo gỡ khoảng trống về mặt thể chế để khơi thông "điểm nghẽn" cho ngành Xuất bản, In và Phát hành.

Muốn làm được việc này, trước mắt, Bộ trưởng đề nghị Cục Xuất bản, In và Phát hành phải phối hợp chặt chẽ với Vụ Pháp chế gấp rút báo cáo cấp có thẩm quyền sửa Luật Xuất bản theo tinh thần mới là kiến tạo sự phát triển, tạo không gian cho sự phát triển. Bộ trưởng cũng đặc biệt nhấn mạnh đến việc tôn vinh giá trị của sách, khẳng định vai trò, vị trí, tầm quan trọng của sách trong đời sống xã hội thông qua Giải thưởng Sách Quốc gia.

Giải thưởng Sách Quốc gia bài bản, quy mô lớn, hiệu quả cao, đảm bảo chất lượng gắn với yêu cầu thực hiện nhiệm vụ chính trị. Giải thưởng phải kích thích sự sáng tạo của tác giả, khơi gợi không gian để tác giả tự do sáng tạo trên con đường nghệ thuật và phải lựa chọn được những tác phẩm tiêu biểu, tác giả tiêu biểu nhất. Bên cạnh đó, việc tổ chức Ngày sách và Văn hóa đọc Việt Nam cũng phải được trú trọng nhằm khẳng định vị trí, vai trò và tầm quan trọng của sách đối với việc nâng cao kiến thức, kỹ năng, phát triển tư duy, giáo dục và rèn luyện nhân cách con người; khuyến khích và phát triển phong trào đọc sách, tạo dựng môi trường đọc thuận lợi, xây dựng thói quen đọc sách trong gia đình, nhà trường, cơ quan, tổ chức và cộng đồng; phát hiện, tôn vinh các tổ chức, cá nhân có những đóng góp cho phát triển sách và văn hóa đọc trong cộng đồng, góp phần xây dựng hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người Việt Nam.

Đối với việc tổ chức Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam, Bộ trưởng giao Cục phối hợp với Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện. Bộ trưởng cũng giao Cục nghiên cứu, đẩy mạnh hợp tác quốc tế trên lĩnh vực xuất bản, in và phát hành theo hướng chuyển từ gặp gỡ giao lưu sang hợp tác đích thực, có sản phẩm cụ thể, có chiều sâu và hiệu quả lâu dài. Cùng với đó, Bộ trưởng cũng yêu cầu Cục Xuất bản, In và Phát hành phải chủ động hơn nữa trong việc phối hợp với các cơ quan hữu quan để đấu tranh, ngăn chặn với nạn vi phạm bản quyền xuất bản; Cục Xuất bản, In và Phát hành phải thống kê, rà soát lại toàn bộ hệ thống các nhà xuất bản, cơ sở in, doanh nghiệp, hộ kinh doanh phát hành sách để xây dựng một bộ cơ sở dữ liệu cơ bản trong lĩnh vực này và bộ cơ sở dữ liệu này phải liên tục được bổ sung, cập nhật; tăng cường công tác quản lý, kiểm tra, thanh tra, phát hiện và xử lý kịp thời các hành vi vi phạm. Xây dựng chiến lược phát triển ngành Xuất bản, phù hợp với tình hình thực tế và xu hướng thị trường. ■

VIỆT NAM - THÁI LAN:

Tiếp tục làm sâu sắc, toàn diện hơn nữa quan hệ hợp tác VHTTDL

● **THÙY DUNG - ĐÌNH TOÁN**

Vừa qua tại Hà Nội, Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình đã có buổi tiếp và làm việc với Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Vương quốc Thái Lan tại Việt Nam Urawadee Sriphiromya.

Tại buổi làm việc, Đại sứ đã chia sẻ về các kế hoạch, hoạt động nổi bật trong năm 2025, đặc biệt là việc tổ chức Lễ hội Thái Lan (Thai Festival) tại Khu di tích Hoàng thành Thăng Long (Hà Nội). Đại sứ bày tỏ mong muốn nhận được sự hỗ trợ từ Bộ VHTTDL Việt Nam để tổ chức thành công chuỗi sự kiện văn hóa, nghệ thuật ý nghĩa chào mừng kỷ niệm 50 năm quan hệ ngoại giao Việt Nam Thái Lan vào năm 2026. Trong lĩnh vực điện ảnh, Đại sứ Urawadee Sriphiromya hy vọng có thể mở rộng hợp tác thông qua việc kết nối các nhà làm phim, nhà phân phối phim hai nước...

Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình và Đại sứ Urawadee Sriphiromya cùng các đại biểu chụp ảnh lưu niệm

Về du lịch, Đại sứ nhắc lại sáng kiến "6 quốc gia, 1 điểm đến" và đề xuất nghiên cứu khả năng áp dụng visa chung cho khu vực, xây dựng các chương trình xúc tiến du lịch chung và tăng cường kết nối hạ tầng giao thông về du lịch.

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Lê Hải Bình hoàn toàn nhất trí với các đề xuất và khẳng định, Bộ VHTTDL sẵn sàng phối hợp, hỗ trợ và tạo điều kiện thuận lợi để các hoạt động hợp tác giữa hai bên trong lĩnh vực VHTTDL ngày càng đi vào chiều sâu, hiệu quả; góp phần củng cố và phát triển mạnh mẽ hơn nữa mối quan hệ hữu nghị tốt đẹp giữa Việt Nam và Thái Lan.

Trong lĩnh vực du lịch, Thứ trưởng đánh giá cao thế mạnh của Thái Lan trong việc phát triển các sản phẩm du lịch đa dạng, thu hút ngày càng đông đảo du khách Việt Nam. Từ đó, Thứ trưởng Lê Hải Bình ủng hộ đề xuất xây dựng các chương trình xúc tiến du lịch chung giữa hai nước, tạo cơ hội cho du khách từ nước thứ 3 dễ dàng khám phá vẻ đẹp và sự đa dạng văn hóa của cả Việt Nam và Thái Lan; đồng thời cùng khai thác hiệu quả thế mạnh du lịch của mỗi bên để thu hút du khách quốc tế, đặc biệt từ các thị trường xa.

Đối với lĩnh vực thể thao, hai bên đang mong chờ trận giao hữu bóng đá nữ U17 Việt Nam - Thái Lan diễn ra tốt đẹp. Thứ trưởng Lê Hải Bình cho rằng, sự cạnh tranh trong thể thao giữa hai nước là động lực tích cực để cùng nhau phát triển. Trên cương vị Phó Chủ tịch Liên đoàn Vovinam Thế giới, Thứ trưởng đề nghị Thái Lan ủng hộ việc đưa Vovinam trở thành môn thi đấu chính thức tại các kỳ SEA Games tới. ■

Coi chừng bệnh sởi ở người lớn

● VIỆT THANH

Không chỉ gia tăng bệnh sởi ở trẻ em, nhiều bệnh nhân lớn tuổi đặc biệt là nhóm có bệnh nền hoặc miễn dịch suy giảm cũng nhập viện trong tình trạng nặng với biến chứng nghiêm trọng. Điều này cũng cho thấy sởi không phải là bệnh lành tính như đa số người vẫn nghĩ.

Nguy hiểm và biến chứng khó lường

Bệnh nhân nam (51 tuổi, Gia Lâm, Hà Nội) có tiền sử đái tháo đường, hen phế quản được đưa vào Viện Y học Nhiệt đới, Bệnh viện Bạch Mai với chẩn đoán: Sởi/ đái tháo đường tuyp II - THA - hen phế quản. Dù được điều trị, nhưng sau 5 ngày, bệnh nhân khó thở tăng dần, phải đặt ống nội khí quản, thở máy, rung nhĩ rối loạn tim mạch và có nguy cơ biến chứng nặng.

Một trường hợp khác là bệnh nhân nữ (28 tuổi, Hải Hậu, Nam Định) mang thai 8 tuần, nhập viện trong tình trạng sốt cao từng cơn, rét run, đau mỏi cơ, có xuất hiện ban đỏ từ mặt lan xuống cổ, ngực, bụng. Ngoài ra bệnh nhân có ho khan, ngứa họng, đi ngoài phân lỏng nước 4 lần/ngày, không đau bụng. Bệnh nhân tự điều trị hạ sốt tại nhà, tình trạng không cải thiện. Khi vào viện, người bệnh được chẩn đoán mắc sởi bội nhiễm vi khuẩn, theo dõi viêm phổi, nguy cơ cao ảnh hưởng đến mẹ và thai nhi.

Trước đó, Viện Y học Nhiệt đới cũng tiếp nhận một bệnh nhân nam (38 tuổi, Phú Thị, Gia Lâm, Hà Nội) viêm phổi nặng, suy hô hấp, biến chứng do sởi. Bệnh nhân tiền sử khoẻ mạnh, có hút thuốc nhưng không có bệnh lý phổi. Tình trạng bệnh nhân diễn biến nhanh, chỉ một ngày sau xuất hiện sốt nóng 39 độ, cơ thể phát ban từ mặt lan xuống tay, thân mình. Ho đờm trắng đục đau họng và khó thở tăng dần, suy hô hấp, viêm phổi nặng phải thở máy ô xy khi chuyển tuyến. Tại Bệnh viện Bạch Mai, bệnh nhân suy hô hấp cấp mức độ nặng phải hồi sức tích cực, thở máy, lọc máu và ECMO.

Một bệnh nhân mắc sởi bị biến chứng phải lọc máu được điều trị tại Bệnh viện Bạch Mai Ảnh: N.HÀ

PGS.TS Đỗ Duy Cường, Viện trưởng Viện Y học Nhiệt đới cho biết, từ đầu năm đến nay, Bệnh viện đã tiếp nhận hàng trăm ca sởi ở người lớn, mỗi ngày trung bình 10-20 ca. Các triệu chứng thường gặp là sốt, phát ban, ho, chảy nước mắt, nước mũi. Tuy nhiên, nhiều bệnh nhân diễn tiến nặng với biến chứng viêm phổi, suy hô hấp, tăng men gan, tiêu chảy, thậm chí viêm não - màng não. Và hầu hết các trường hợp này đều chưa được tiêm phòng hoặc trước có tiêm phòng nhưng không tiêm nhắc lại. "Các ca mắc sởi có biến chứng như viêm đường hô hấp trên, viêm phổi, tăng men gan, suy gan, suy đa phủ tạng phải lọc máu, suy hô hấp phải đặt ống nội khí quản… chiếm khoảng 5% trong số các bệnh nhân nhập viện. Những trường hợp có bệnh nền như đái tháo đường, suy giảm miễn dịch có nguy cơ cao hơn, dễ diễn tiến nặng phải can thiệp máy móc", PGS.TS Cường cho biết.

Rà soát tiêm vắc xin cho trẻ em và người lớn

Cũng theo PGS.TS Nguyễn Duy Cường, sởi là một bệnh truyền nhiễm và có thể phòng chống được bằng việc tiêm vắc xin. Vắc xin sởi có trong Chương trình tiêm chủng mở rộng, tiêm cho trẻ từ 9 tháng, sau đó được tiêm nhắc lại khi trẻ 18 tháng tuổi hoặc 2 tuổi. Đối với người lớn, khi hệ miễn dịch giảm thì cũng cần được tiêm nhắc lại. Nếu chưa tiêm hoặc không nhớ rõ lịch sử tiêm chủng, cần tiêm nhắc lại Vắc xin sởi - quai bị - rubella (MMR). "Vắc xin sởi là một loại vắc xin rất an toàn và hiệu quả, đã được Bộ Y tế khuyến cáo tất cả trẻ em đều cần được tiêm và tiêm nhắc lại. Việc tiêm vắc xin đầy đủ không chỉ giúp bảo vệ bản thân mà còn giúp kiểm soát dịch bệnh trong cộng đồng. Sởi không đơn giản như nhiều người lầm tưởng, hãy chủ động phòng ngừa trước khi quá muộn", PGS. TS Cường nhấn mạnh.

BS Bạch Thị Chính, Giám đốc Y khoa, Hệ thống tiêm chủng VNVC cho biết vắc xin sởi được nhiều quốc gia đưa vào chương trình tiêm chủng cho người dân nhiều năm qua. Vắc xin hỗ trợ kiểm soát dịch bệnh, kích thích hệ miễn dịch tạo ra kháng thể chống lại virus, ngăn mắc bệnh, giảm biến chứng nặng do sởi trên bệnh nhân. Khi tỉ lệ tiêm chủng cao, virus sởi không có cơ hội lây lan, đồng thời bảo vệ nhóm người không thể tiêm vắc xin như trẻ sơ sinh, thai phụ, người suy giảm miễn dịch. Ngược lại, khi tỉ lệ tiêm chủng thấp, dịch sởi có nguy cơ bùng phát. Loại vắc xin được chỉ định tiêm cho trẻ từ 6 tháng đến dưới 9 tháng là vắc xin sởi đơn MVVAC của Việt Nam và Vắc xin phối hợp MMR II phòng 3 bệnh sởi - quai bị - rubella của Mỹ. Mũi vắc xin này là mũi 0, dùng để chống dịch, không tính vào phác đồ chủng ngừa cơ bản. Khi đến 9 tháng tuổi và sau 12 tháng tuổi, trẻ cần tiêm thêm ít nhất hai mũi vắc xin sởi.

Lịch tiêm khác nhau tùy vào chương trình tiêm chủng. Đối với chương trình tiêm chủng mở rộng, sau khi hoàn thành mũi sởi 0, trẻ sẽ tiêm tiếp mũi sởi đơn lúc 9 tháng và mũi thứ 2 lúc 18 tháng. Đối với chương trình tiêm chủng dịch vụ, trẻ sẽ tiếp tục lịch tiêm bằng vắc xin sởi đơn hoặc loại phối hợp sởi - quai bị - rubella lúc 9 tháng, tiêm tiếp mũi 2 lúc 12 tháng tuổi, khuyến cáo mũi 3 nhắc lại lúc trẻ 4 - 6 tuổi. Tiêm đầy đủ vắc xin sởi có hiệu quả phòng bệnh lên đến 98%.

Ngoài trẻ nhỏ, trẻ lớn và người lớn chưa có miễn dịch như chưa từng mắc sởi hoặc chưa tiêm vắc xin, thai phụ, người có bệnh nền... cũng có nguy cơ cao nhiễm sởi, cần rà soát để tiêm phòng đủ mũi. Người lớn có thể có triệu chứng không điển hình, chỉ sốt, mệt mỏi, chính họ không biết mình mắc bệnh nên vẫn đi học, đi làm và phát tán virus sang những người khác. Người lớn mắc sởi có thể nhẹ hơn trẻ em nhưng là nguồn lây cho các đối tượng nguy cơ cao như trẻ nhỏ, thai phụ, người cao tuổi trong gia đình. Đó là lý do có nhiều trẻ không biết tiếp xúc với ai mắc bệnh nhưng vẫn bị sởi. ■

Đảo Bé lo thiếu nước mùa cao điểm

Hiện đảo Bé, huyện Lý Sơn (Quảng Ngãi) đang và mùa cao điểm đón khách du lịch, tuy nhiên lượng nước ngọt từ Nhà máy lọc nước biển thành nước ngọt An Bình vẫn chưa phát huy hết tác dụng để phục vụ sinh hoạt cho người dân và du khách.

Để "giải khát" cho cư dân trên đảo, chính quyền huyện Lý Sơn và cả tỉnh Quảng Ngãi đã nhiều lần thuê các đoàn địa chất ra khoan thăm dò, tìm nguồn nước ngọt cho đảo nhưng đều bất thành. Tháng 8.2012, Nhà máy lọc nước biển thành nước ngọt An Bình được đầu tư xây dựng. Theo thiết kế, nhà máy có công suất khử nước biển thành nước ngọt khoảng 100m3/ngày đêm, đáp ứng 60-70% nhu cầu nước ngọt dùng trong sinh hoạt thiết yếu của người dân.

Sau khi nhà máy đi vào hoạt động, huyện Lý Sơn giao cho xã An Bình (tức đảo Bé) quản lý và khai thác. Tháng 3.2020, Lý Sơn chỉ còn một đơn vị hành chính cấp huyện, nhà máy nước được giao cho Đội Quản lý Trật tự Xây dựng - Đô thị và Môi trường trực tiếp quản lý, điều hành hơn 4 năm qua. Vì hoạt động trong môi trường nước biển, lại không được tu bổ, sửa chữa thường xuyên nên hai tổ máy của nhà máy nước này bị xuống cấp và hư hỏng. "Một tổ máy hư hỏng từ năm 2021 chưa khắc phục nên chỉ còn 1 tổ máy công suất 3,5m3/giờ hoạt động. Việc vận hành cung cấp nước còn lệ thuộc vào nguồn điện từ nhà máy điện và thủy triều nên mỗi ngày nhà máy lọc và cung cấp khoảng từ 30-35m3 phục vụ nhân dân", ông Phạm Văn Mịnh, đội trưởng đội Quản lý Trật tự Xây dựng - Đô thị và Môi trường cho hay.

Theo Chủ tịch UBND huyện Lý Sơn Phạm Thị Hương, trong điều kiện đặc thù của đảo, không thể kéo nước từ đất liền ra, việc lọc nước biển thành nước ngọt và trữ nước mưa không phải là giải pháp bền vững, do đó, để giải bài toán "khát" nước ngọt của cư dân Lý Sơn, nhất là đảo Bé, phương án khả thi nhất là kêu gọi các nhà đầu tư thực hiện các dự án ở Lý Sơn, muốn phát triển bền vững phải tính toán đến việc đảm bảo nguồn nước. "Hiện nay, trên địa bàn huyện có 2 nhà máy nước sạch cung cấp nước cho người dân tại đảo Bé và đảo Lớn. Trước mắt, để đáp ứng nhu cầu nước ngọt của người dân và du khách tăng cao vào mùa hè sắp tới, huyện đã chỉ đạo ngành chuyên môn phối hợp với đơn vị vận hành khảo sát những hư hỏng để bố trí kinh phí khắc phục. Mong UBND tỉnh quan tâm hằng năm bố trí kinh phí khoảng 1,5 tỉ đồng để huyện thực hiện đảm bảo cấp nước cho người dân", bà Hương cho hay.

NHƯ ĐỒNG

Xung quanh phát hiện hai thuyền cổ "kỳ lạ" ở Bắc Ninh

NIÊN ĐẠI ĐÔNG SƠN HAY THỜI LÝ, TRẦN?

● **Bài, ảnh: NGỌC TRUNG - LÂM SƠN**

Với kết cấu độc đáo, kỹ thuật đóng thuyền tinh xảo cùng những dấu hỏi lớn về niên đại, thuyền cổ Bắc Ninh hứa hẹn mở ra những khám phá quan trọng về lịch sử giao thương và kỹ thuật hàng hải của người Việt xưa. Hội thảo "đầu bờ" vừa diễn ra đã bước đầu cung cấp nhiều dữ liệu quan trọng, song để xác định chính xác niên đại và công năng của thuyền, các nhà khoa học vẫn cần tiếp tục nghiên cứu chuyên sâu.

Bước đầu nhận diện thuyền cổ

Ngày 26.3, tại cuộc hội thảo đánh giá sơ bộ kết quả khai quật (hội thảo "đầu bờ"), TS Phạm Văn Triệu, người chủ trì cuộc khai quật khẩn cấp hai chiếc thuyền cổ vừa được phát hiện tại Bắc Ninh, đã cung cấp một số thông tin ban đầu về hiện vật.

Về cấu trúc, đáy thuyền được làm từ thân cây nguyên khối (độc mộc làm lòng cốt) có đường kính 95 cm, bên trên ghép ván bằng mộng và chốt. Toàn bộ thuyền đều làm bằng gỗ, không có dấu tích kim loại hay hiện vật nào bên trong. Hai thuyền được nối kiên cố với nhau bằng thanh giằng. Đây là lần đầu tiên kiểu kết cấu này được phát hiện, với nhận định ban đầu rằng thanh giằng này nằm ở phần mũi. Đuôi thuyền được đục thủng để lắp bánh lái. Đáng chú ý, trên mạn thuyền có các khớp được đặt thẳng hàng, chạy dọc thân thuyền, dùng để đấu mặt sàn đặt trên hai thân thuyền. Diện tích mặt sàn ước tính có thể lên tới 100m², tạo nên một cấu trúc lớn chưa từng thấy.

Với cấu trúc cơ bản như vậy, có thể gọi hai con thuyền cổ này là một, tức thuyền hai lòng, thuyền hai đáy, hai thân hay như PGS.TS Bùi Minh Trí gọi là thuyền song thân, loại hình thuyền điển hình của khu vực châu Á - Thái Bình Dương, không phải chịu ảnh hưởng của Đông Nam Á.

Về vị trí, thuyền nằm trên dòng sông Dâu, cách thành Luy Lâu 800m về phía Bắc. Sông Dâu chảy ở phía Tây thành Luy Lâu theo hướng Bắc - Nam, thuyền nằm chính hướng Đông - Tây, tức theo chiều ngang con sông, hướng mũi về lòng sông. Dòng sông Dâu xưa rất rộng, có thể lên tới hàng trăm mét, là tuyến vận tải đường thủy quan trọng trong nhiều thế kỷ của buổi đầu công nguyên. "Dù thuyền cổ xuất hiện vào niên đại nào thì đều chứng minh cho giá trị thông thương của dòng sông Dâu xưa", TS Triệu nhận định.

Các chuyên gia tham gia thảo luận trong cuộc Hội thảo "đầu bờ"

TS Phạm Văn Triệu giới thiệu về chiếc thuyền cổ ở Bắc Ninh

Kỹ thuật đóng thuyền chỉ có ở La Mã và Việt Nam

Các chuyên gia nhận định rằng, cấu trúc thuyền cổ Bắc Ninh có kỹ thuật đóng rất tinh xảo. Tại mỗi đầu thuyền, có bốn khối gỗ chốt vào đáy để gia cường vững chắc. Vách khoang có lỗ mộng đóng suốt từ trên xuống dưới - kỹ thuật chưa từng thấy ở Trung Quốc.

Phần độc mộc liền khối có vết gờ để đặt đà ngang, cố định hai mép độc mộc, chống ép và gia cường cho phần đáy. Ngoài chốt mộng, thuyền còn sử dụng mộng đuôi cá để ghép các tấm ván với nhau. Đây là kỹ thuật ghép gỗ rất tiến bộ, đòi hỏi trình độ chuyên môn cao, đặc biệt trong điều kiện không sử dụng đinh kim loại.

TS Nguyễn Việt, Giám đốc Trung tâm Tiền sử Đông Nam Á nêu ra phát hiện tạo dáng ván không phải thẳng bình thường theo hình chữ V mà hơi uốn lượn, đòi hỏi kỹ thuật cao, rất khó thực hiện, đặc biệt là trong điều kiện không dùng đinh kim loại. Ông Việt cũng cho biết kỹ thuật này từng được ông phát hiện trên một con thuyền cổ thời Đông Sơn tại Động Xá (Hưng Yên). Khi đó, GS Peter Bellwood (Đại học Quốc gia Australia) đã rất ngạc nhiên vì kỹ thuật này trước đây chỉ thấy ở thuyền của đế chế La Mã. "Thuyền cổ Bắc Ninh cũng áp dụng kỹ thuật này, với các lỗ mộng có đường kính 28-30 cm, nối bằng thanh chốt có hãm", TS Việt nhận định. Ông cũng dẫn lời GS Bellwood: "Kỹ thuật đóng thuyền này có thể xuất hiện ở Việt Nam trước cả La Mã".

Dù vậy, công năng của chiếc thuyền song thân này vẫn còn là câu hỏi lớn. PGS.TS Tống Trung Tín, Chủ tịch Hội Khảo cổ học Việt Nam cho rằng, đây có thể là thuyền chở hàng vì lòng rất sâu. Mỗi thuyền chia làm 6 khoang, khoang sâu nhất tính từ mạn xuống đáy là 1,8m, dung tích ước chừng 4m³. "Tôi từng khai quật tàu lớn hơn ở Cù Lao Chàm, lòng rộng tới 6m, rất sâu. Toàn bộ hàng hóa chở dưới đáy, con người đi lại bên trên", ông Tín cho biết.

PGS.TS Bùi Minh Trí lại đưa ra quan điểm, với quy mô thuyền song thân này có thể là thuyền trung chuyển từ sông ra biển và chở hàng nhẹ nhưng không phải thuyền buôn, vì lòng thuyền không rộng. Ông Trí cũng đặt ra giả thuyết rằng có thể chiếc thuyền cổ này từng được dùng làm du thuyền của giới quý tộc xưa, với dẫn chứng đời nhà Lý từng dùng thuyền chở triều đình và có cả bếp ăn trên thuyền về hành cung Ngự Thiên tại Long Hưng, Thái Bình. Trong khi đó, TS Nguyễn Việt, Giám đốc Trung tâm Tiền sử Đông Nam Á lại đưa ra quan điểm con thuyền có thể mang tính lễ nghi.

Dấu hỏi lớn về niên đại

Như PGS.TS Tống Trung Tín nhấn mạnh, mối quan tâm hàng đầu hiện nay là niên đại con thuyền "Bất niên hiệu, bất thành sử", ông nhấn mạnh. Ông nhận định có thể tạm thu hẹp phạm vi niên đại: "Từ thời Đường trở về trước không có loại hình thuyền này, từ thời Minh trở về sau cũng không có. Do đó, thuyền có thể thuộc thời Lý hoặc Trần".

TS Phạm Văn Triệu cũng đưa ra nhận định: "Thuyền này khác biệt thời Lê, Nguyễn". Sử liệu cho thấy, vào năm 1106, triều đình nhà Lý từng sai đóng "thuyền Vĩnh Long hai đáy". Đại Việt sử ký toàn thư cũng ghi chép vào năm 1124: "Tháng giêng nhuận, đóng thuyền Tường Quang, kiểu hai lòng". Thông tin này đã được Báo *Văn Hóa* đăng tải ở bài viết trước. Từ thế kỷ XV trở đi, kỹ thuật đóng thuyền đã có nhiều thay đổi, trong đó có việc sử dụng đinh kim loại.

Trong khi đó, TS Nguyễn Việt cho biết, kỹ thuật đóng thuyền này từng được phát hiện trên 13 hiện vật, có niên đại xác định bằng phương pháp carbon phóng xạ (C14) dao động từ 2.400 đến 1.800 năm trước, tương đương giai đoạn Đông Sơn muộn. Dữ liệu này khiến ông đặt ra giả thuyết rằng thuyền cổ Bắc Ninh có thể thuộc thời kỳ này. Củng cố cho giả thuyết, TS Việt đưa ra dẫn chứng trong cuộc khai quật tại Châu Thang, Động Xá hay Yên Bắc, ông cũng phát hiện những hạt quả nhỏ và nhăn tương tự những gì phát hiện trong lòng thuyền cổ Bắc Ninh.

Tuy nhiên, TS Việt cũng thừa nhận kích thước con thuyền là điều gây kinh ngạc. Trước đây, thuyền lớn nhất thời Đông Sơn được phát hiện chỉ dài 8m, rộng 80cm. Trong khi đó, TS Phạm Văn Triệu đặt ra câu hỏi: "Phải chăng kỹ thuật đóng thuyền đã phát triển qua thời gian?".

Dự kiến, trong 20 - 25 ngày tới, kết quả phân tích niên đại carbon C14 sẽ giúp làm sáng tỏ thêm bí ẩn về con thuyền cổ Bắc Ninh. ***(Còn tiếp)***

Lúng túng trong vấn đề bảo quản?

Cũng tại cuộc hội thảo "đầu bờ", vấn đề bảo quản và phát huy giá trị thuyền cổ Bắc Ninh được đặt ra. "Nóng hổi hơn hết là bảo tồn như thế nào", PGS.TS Tống Trung Tín đặt ra vấn đề. "Bảo tồn tại chỗ hay đưa về bảo tàng. Nếu đưa về bảo tàng thì rất tốn kém. Con thuyền rất nhỏ trong Hoàng thành Thăng Long nếu bảo tồn đã tốn 1 triệu USD vào thời điểm 2012".

Phương án khác là bảo tồn tại chỗ. Theo ông Tín, tại Chiết Giang (Trung Quốc) đã bảo tồn bằng cách xây bể lớn và giữ nguyên thuyền trong môi trường nước. Ông chia sẻ thêm: "Tôi cũng thấy lúng túng, không biết đề xuất giải pháp nào. Nhưng giải pháp hiệu quả nhất, rẻ nhất là để tại chỗ, lấp lại, chờ điều kiện khai quật tiếp". Tham gia góp ý, PGS.TS Bùi Minh Trí nêu thực trạng di dời là câu chuyện khó, ngay cả trên thế giới cũng chưa từng di chuyển mức độ lớn như vậy. Ông Trí cũng cho biết bảo tồn đồ gỗ là bảo tồn khó nhất, tốn kém nhất. "Cho nên tôi mong muốn chúng ta tập trung hướng tới kế hoạch bảo toàn tại chỗ đồng thời xử lý 3D toàn bộ con thuyền", ông đưa ra quan điểm.

DU LỊCH CARAVAN - CỬA RỘNG MỞ NHƯNG ĐƯỜNG CÒN GẬP GHỀNH

LTS: Caravan - hình thức du lịch bằng xe tự lái theo đoàn, kết hợp trải nghiệm thiên nhiên và văn hóa bản địa đang trở thành một xu hướng được nhiều du khách quan tâm. Tại Việt Nam, với địa hình đa dạng, mạng lưới giao thông ngày càng mở rộng và cộng đồng đam mê xe hơi phát triển mạnh, du lịch caravan có tiềm năng rất lớn.

Tuy nhiên đến nay, loại hình này vẫn chưa được khai thác bài bản. Những hạn chế về chính sách, thiếu dịch vụ hỗ trợ và hạ tầng khiến caravan chưa thể bứt phá thành một sản phẩm du lịch đặc trưng. Loạt bài này sẽ cung cấp góc nhìn tổng quan về du lịch caravan, từ tiềm năng đến thực trạng và giải pháp phát triển ở Việt Nam cũng như kinh nghiệm phát triển của thế giới.

Bài 1:

Xu hướng bùng nổ nhưng còn nhiều rào cản

● NGUYỄN ANH

Trong những năm gần đây, du lịch caravan dần trở thành một lựa chọn hấp dẫn đối với du khách yêu thích khám phá và trải nghiệm. Hình thức du lịch này vốn phổ biến tại châu Âu và Bắc Mỹ, đang dần được giới thiệu rộng rãi tại Việt Nam nhờ sự phát triển của hệ thống đường bộ và nhu cầu trải nghiệm du lịch chủ động. Tuy nhiên, dù tiềm năng lớn, du lịch caravan tại Việt Nam vẫn đang đối mặt với nhiều rào cản khiến loại hình này chưa thể bứt phá.

Caravan là loại hình du lịch phổ biến trong nhiều năm trở lại đây

Các cung đường phổ biến của tour caravan

Hiện tại, các cung đường caravan phổ biến ở Việt Nam chủ yếu trải dài trên những tuyến đường có cảnh quan đẹp, trải nghiệm đa dạng và phù hợp với đặc thù của loại hình này. Trong đó, nổi bật ở Tây Bắc là cung đường qua Hà Nội - (Mộc Châu) Sơn La - Điện Biên - Lai Châu - (Sa Pa) Lào Cai. Đây là cung đường hấp dẫn với khung cảnh núi non hùng vĩ, những con đèo nổi tiếng như: Ô Quy Hồ, Pha Đin, Khau Phạ… Tuy nhiên, điều kiện đường sá tại một số đoạn vẫn còn nhiều thử thách đối với đoàn caravan, đặc biệt vào mùa mưa. Cung đường Tây Nguyên nối từ TP.HCM - Đắk Nông - Đắk Lắk - Gia Lai - Kon Tum mang đến trải nghiệm thiên nhiên hoang sơ, cùng với nền văn hóa bản địa đặc sắc. Tuy nhiên, điều kiện cơ sở vật chất phục vụ caravan tại khu vực này cũng còn nhiều hạn chế.

Cung đường miền Trung khởi hành từ Đà Nẵng - Huế - Quảng Trị - Quảng Bình là tuyến đường lý tưởng để kết hợp trải nghiệm di sản văn hóa và thiên nhiên biển, rừng, đồi núi đa dạng. Thế nhưng, thời tiết thất thường vào mùa mưa bão cũng là một yếu tố cần cân nhắc khi tổ chức các đoàn caravan theo cung này. Cung đường ven biển từ TP.HCM - Bình Thuận - Ninh Thuận - Khánh Hòa - Phú Yên - Bình Định hiện nay là cung đường caravan phổ biến và được đánh giá là đẹp nhất Việt Nam nhờ có hạ tầng du lịch tốt, dịch vụ đa dạng và nhiều điểm dừng chân thú vị.

Mặc dù các cung đường ở các khu vực này đều có tiềm năng lớn cho caravan, nhưng hệ thống hạ tầng hỗ trợ, các quy định và thủ tục hành chính vẫn đang là rào cản lớn cho sự phát triển bền vững của loại hình này.

Những rào cản

Một trong những yếu tố quan trọng quyết định sự phát triển của du lịch caravan là hệ thống cơ sở hạ tầng hỗ trợ. Tuy nhiên, tại Việt Nam, loại hình du lịch này vẫn chưa có một hệ thống dịch vụ đồng bộ.

Từ năm 2014, Công ty du lịch Hòn Ngọc Viễn Đông đã nghiên cứu sâu vào các thị trường chuyên biệt du lịch bằng xe tự lái (caravan và rally) đón các đoàn khách quốc tế vào Việt Nam và tổ chức các đoàn xe qua nhiều nước trong khu vực. Công ty đã tổ chức hàng trăm đoàn caravan cho các hãng xe, tập đoàn lớn trong nước và quốc tế. Ông Trương Đức Hải, Chủ tịch HĐQT Công ty du lịch Hòn Ngọc Viễn Đông cho biết: "Caravan đòi hỏi những điểm dừng chân có không gian rộng rãi, có khu vực cắm trại chuyên biệt, được cấp phép để xe dừng nghỉ qua đêm. Hiện nay, chỉ có một số khu du lịch sinh thái tại Đà Lạt (Lâm Đồng), Mộc Châu (Sơn La) hay Bàu Trắng (Bình Thuận) có dịch vụ này, nhưng số lượng rất hạn chế".

Chất lượng đường sá, theo ông Hải cũng không đồng đều. Mặc dù cao tốc Bắc - Nam đang dần hoàn thiện, nhưng nhiều tuyến đường các đoàn caravan đi qua vẫn còn nhỏ hẹp, xuống cấp hoặc có địa hình hiểm trở, khiến việc di chuyển gặp nhiều khó khăn. Bên cạnh đó, các trạm dừng nghỉ và trạm nhiên liệu phân bố không đồng đều trên các cung đường. Dọc các tuyến đường dài, đặc biệt là ở Tây Bắc và Tây Nguyên, các trạm xăng, khu vực nghỉ ngơi và điểm sửa chữa xe còn rất thưa thớt. Điều này gây bất tiện lớn đối với đoàn caravan, đặc biệt là xe từ nước ngoài nhập cảnh vào Việt Nam.

Nhưng hạn chế lớn nhất là chính sách quản lý, phát triển và thủ tục hành chính còn nhiều bất cập, khó khăn. Đối với caravan quốc tế, các thủ tục nhập cảnh xe còn khá phức tạp. Thời hạn tạm nhập thường bị giới hạn (ví dụ 30 ngày hoặc theo thỏa thuận song phương) và phải tuân thủ lịch trình đã đăng ký. Theo quy định hiện hành, xe ô tô nước ngoài muốn vào Việt Nam phải có giấy phép tạm nhập khẩu phương tiện, hợp đồng bảo hiểm, du khách cần có bằng lái xe quốc tế được công nhận tại Việt Nam (thường là bằng lái xe quốc tế - IDP)... Việc xin cấp phép này thường mất nhiều thời gian và không phải công ty lữ hành nào cũng có kinh nghiệm xử lý. Thủ tục bảo lãnh từ doanh nghiệp lữ hành Việt Nam vẫn là yêu cầu để bảo đảm an ninh, an toàn và kiểm soát lộ trình.

Đoàn caravan do Hội Lữ hành G7 tổ chức năm 2025 trên cung đường ven biển miền Trung

Hiện tại, chỉ có một số doanh nghiệp lữ hành lớn như: Vietravel, Saigontourist, Du lịch Nam Phương (NP Tour), Hòn Ngọc Viễn Đông… đang khai thác loại hình du lịch này. Tuy nhiên, các doanh nghiệp trên vẫn gặp nhiều thách thức như: Chi phí vận hành cao vì loại hình du lịch này đòi hỏi đầu tư lớn vào phương tiện, giấy phép, hậu cần và dịch vụ dọc đường. Bên cạnh đó, số lượng khách hàng tiềm năng chưa nhiều và rất kén khách. Khách du lịch đi caravan thường có điều kiện về kinh tế, đam mê xe hơi và thích tìm hiểu văn hóa, khám phá thiên nhiên, ưa cảm giác mạo hiểm.

Việc liên kết caravan giữa Việt Nam các tuyến quốc tế với các nước láng giềng hoặc trong khu vực như: Lào, Campuchia, Thái Lan, Myanmar, Ấn Độ, Trung Quốc… vẫn hạn chế, chưa thực sự phát triển do những khác biệt về thủ tục hải quan và luật giao thông.

Đòi hỏi tính chuyên nghiệp cao

Ở một góc độ khác, du lịch caravan đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của du khách về một hình thức du lịch tự do, không ràng buộc với lịch trình cố định hay các phương tiện di chuyển công cộng. Du khách có thể tự lên kế hoạch cho hành trình của mình, khám phá những điểm đến mới mà không bị giới hạn thời gian hay không gian.

Nhiều người từng tham gia các hành trình caravan ở Việt Nam chia sẻ rằng, loại hình này mang đến nhiều trải nghiệm đáng nhớ và rất thú vị nhưng cũng đòi hỏi sự chuẩn bị kỹ càng. Xe tham gia caravan cần được kiểm tra kỹ thuật trước hành trình để đảm bảo an toàn. Nếu là xe nhập khẩu từ nước ngoài, phải có giấy phép lưu hành tạm thời và tuân thủ luật giao thông Việt Nam. Lái xe trong đoàn cần tuân thủ khoảng cách an toàn, giữ tốc độ ổn định và tuân theo hướng dẫn của trưởng đoàn để tránh lạc đường hoặc gây mất an toàn. Thường các đoàn caravan chuyên nghiệp sẽ có xe dẫn đoàn suốt hành trình, có đội kỹ thuật, xe y tế đi cùng đoàn. Du khách tham gia đoàn caravan thường cần chuẩn bị kỹ càng về thực phẩm, nhiên liệu dự phòng, đồ sửa xe, thuốc men và các vật dụng cần thiết cho hành trình dài ngày.

Đại diện Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam cho biết: "Từ góc độ quản lý nhà nước, chúng tôi đánh giá Việt Nam đang có nhiều ưu thế trong việc phát triển du lịch caravan quốc tế, đặc biệt là hệ thống đường bộ ngày càng được đồng bộ và cải thiện. Mặc dù thủ tục tạm nhập xe tự lái vẫn cần tuân thủ một số quy định chặt chẽ, song với chính sách mở cửa và hội nhập, chúng tôi tin tưởng rằng du khách caravan sẽ tiếp cận Việt Nam thuận lợi hơn, qua đó trải nghiệm trọn vẹn vẻ đẹp thiên nhiên, văn hóa đặc sắc và sự mến khách của người Việt Nam".

(Còn tiếp)

Báo *Văn Hóa* tiếp nhận Báo *Điện tử Tổ Quốc*

● **Bài, ảnh: HỒNG GẤM**

Ngày 26.3, tại Hà Nội đã diễn ra Lễ bàn giao và tiếp nhận giữa Báo *Văn Hóa* và Báo *Điện tử Tổ Quốc*. Đây là nhiệm vụ thực hiện theo Quyết định số 495/QĐ-BVHTTDL ngày 1.3.2025 do Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng ký ban hành về việc sáp nhập Báo *Điện tử Tổ Quốc* thuộc Trung tâm Công nghệ thông tin (nay là Trung tâm Chuyển đổi số Văn hóa, Thể thao và Du lịch) vào Báo *Văn Hóa*.

Báo *Văn Hóa* và Báo *Điện tử Tổ Quốc* tổ chức Lễ tiếp nhận, bàn giao

Tham dự buổi lễ có ông Nguyễn Anh Vũ, Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa*; bà Nguyễn Thị Hoàng Lan, Giám đốc Trung tâm Chuyển đổi số Văn hóa, Thể thao và Du lịch, nguyên Tổng Biên tập Báo *Điện tử Tổ Quốc*. Cùng dự có lãnh đạo Báo *Văn Hóa* và lãnh đạo Trung tâm Chuyển đổi số Văn hóa, Thể thao và Du lịch...

Tại buổi lễ, hai bên đã công bố Quyết định số 495/QĐ-BVHTTDL của Bộ trưởng Bộ VHTTDL. Theo đó, Trung tâm Chuyển đổi số Văn hóa, Thể thao và Du lịch có trách nhiệm bàn giao nhiệm vụ, nhân sự, hồ sơ, tài liệu, tài chính, tài sản, trang thiết bị, phương tiện (nếu có) của Báo *Điện tử Tổ Quốc* về Báo *Văn Hóa* quản lý theo quy định của pháp luật. Báo *Văn Hóa* có trách nhiệm phối hợp với Trung tâm Chuyển đổi số Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện tiếp nhận, bố trí, sắp xếp, quản lý và sử dụng nhân sự, tài chính, tài sản, trang thiết bị, phương tiện (nếu có) của Báo *Điện tử Tổ Quốc* theo quy định của pháp luật và hướng dẫn của cơ quan có thẩm quyền; kế thừa các quyền và nghĩa vụ của Báo *Điện tử Tổ Quốc* theo quy định của pháp luật…

Hai bên đã thống nhất thông qua các nội dung trong Biên bản bàn giao Báo *Điện tử Tổ Quốc*; Bàn giao nhân sự, hồ sơ nội vụ và các hồ sơ nhân sự liên quan. Đồng thời, hai bên thống nhất tiếp tục phối hợp xử lý các vấn đề liên quan nảy sinh sau Lễ bàn giao và tiếp nhận.

Phát biểu tại buổi lễ, ông Nguyễn Anh Vũ, Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* cho biết, đây là dấu mốc quan trọng của hai đơn vị trong thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, Nhà nước và Bộ VHTTDL về việc sắp xếp, tinh gọn bộ máy. Thay mặt tập thể lãnh đạo và nhân viên Báo *Văn Hóa*, Tổng Biên tập Nguyễn Anh Vũ cam kết tạo điều kiện cho các nhân sự của Báo *Điện tử Tổ Quốc* phát huy năng lực, sở trường, theo đuổi đam mê làm báo. Mặc dù cơ sở vật chất của Báo *Văn Hóa* đang còn gặp nhiều khó khăn, nhưng Ban Biên tập sẽ tạo mọi điều kiện thuận lợi đối với các phóng viên, biên tập viên mới. Đồng thời mong muốn các nhân sự mới nhanh chóng, kịp thời hòa nhập vào các hoạt động chung cũng như nhận được sự chia sẻ, đoàn kết của toàn cơ quan, nỗ lực hoàn thành nhiệm vụ chung. Sau khi tiếp nhận, thực hiện ý kiến chỉ đạo của Bộ trưởng Bộ VHTTDL, Báo *Văn Hóa* sẽ tiếp tục sắp xếp kiện toàn tổ chức bộ máy bên trong theo hướng tinh gọn, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả, bảo đảm tính tổng thể, đồng bộ, liên thông.

Theo ông Nguyễn Anh Vũ, Bộ VHTTDL đã tiếp nhận thêm nhiều lĩnh vực, nhiệm vụ mới. Báo *Văn Hóa*, với vai trò là cơ quan ngôn luận của Bộ VHTTDL, vì vậy cũng sẽ có thêm nhiều nhiệm vụ vừa vẻ vang nhưng cũng đầy thử thách. Việc sáp nhập, tiếp nhận thêm nhân sự mới kỳ vọng sẽ tiếp thêm nguồn sinh lực mới cho Báo, hoàn thành trọng trách được Bộ giao phó.

Phát biểu tại buổi lễ, bà Nguyễn Thị Hoàng Lan, Giám đốc Trung tâm Chuyển đổi số Văn hóa, Thể thao và Du lịch cho biết, thực hiện Quyết định số 495/QĐ-BVHTTDL của Bộ trưởng Bộ VHTTDL, Báo *Điện tử Tổ Quốc* bàn giao nhiệm vụ, nhân sự và các nội dung liên quan cho Báo *Văn Hóa* quản lý theo quy định của pháp luật. Bà Nguyễn Thị Hoàng Lan chia sẻ, những nhân sự được chuyển giao sang Báo *Văn Hóa* là những người yêu nghề, có trách nhiệm với công việc. Tin rằng, dưới sự chỉ đạo của Ban Biên tập cũng như sự chia sẻ, hỗ trợ của các đồng nghiệp Báo *Văn Hóa*, các phóng viên, biên tập viên Báo *Điện tử Tổ Quốc* sẽ tiếp tục phát huy, nỗ lực hoàn thành nhiệm vụ được giao. Đồng thời chúc Báo *Văn Hóa* ngày càng phát triển, hoàn thành trọng trách là cơ quan ngôn luận của Bộ VHTTDL trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. ■

Sa Pa định hướng phát triển kinh tế đêm

UBND thị xã Sa Pa (Lào Cai) vừa tổ chức Hội thảo "Phát triển kinh tế đêm Sa Pa - Thực trạng và giải pháp" nhằm đánh giá, nhận định tiềm năng cũng như tìm các giải pháp phát triển kinh tế đêm tại địa phương. Dự hội thảo có lãnh đạo thị xã Sa Pa, các nhà khoa học, chuyên gia, diễn giả đến từ các viện nghiên cứu, trường đại học, các Sở, ngành có liên quan và đại diện doanh nghiệp, nhà đầu tư trong lĩnh vực du lịch, kinh tế, công nghệ.

Nhiều ý kiến tại hội thảo cho rằng, Sa Pa cần có chiến lược phát triển kinh tế đêm bài bản, trong đó tập trung quy hoạch các không gian đêm gắn với văn hóa bản địa; phát triển các sản phẩm du lịch độc đáo như chợ đêm, biểu diễn nghệ thuật, tour khám phá bản làng về đêm, kết hợp ứng dụng công nghệ số như bản đồ số…

Qua hội thảo, thị xã Sa Pa đã tiếp nhận được những ý kiến đóng góp sâu sắc, những mô hình kinh tế đêm sáng tạo, đặc biệt là định hướng chiến lược rõ ràng để triển khai trong thời gian tới. Đây sẽ là nền tảng quan trọng để cấp ủy, chính quyền địa phương cùng các bên liên quan xây dựng kế hoạch hành động cụ thể, biến kinh tế đêm thành một trụ cột phát triển bền vững của Sa Pa.

MINH LÝ

Đồng Văn giữ nét đẹp các làng văn hóa

Hiện nay trên địa bàn huyện Đồng Văn (Hà Giang) có 4 làng văn hóa du lịch cộng đồng được UBND tỉnh công nhận gồm: Thôn Lũng Cẩm Trên, xã Sủng Là; thôn Ma Lé, xã Má Lé; thôn Lô Lô Chải, xã Lũng Cú và Làng Văn hóa du lịch cộng đồng thôn Lán Xì A, xã Phố Cáo đã và đang được triển khai xây dựng từ năm 2024. Để tiếp tục duy trì, phát triển các Làng Văn hóa du lịch cộng đồng, huyện đã chỉ đạo các ngành chuyên môn và các xã, thị trấn tập trung chỉnh trang kết cấu hạ tầng du lịch, gắn với phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể, nét văn hóa truyền thống tốt đẹp để phát triển du lịch bền vững.

Một trong những dấu ấn trong việc tạo ra sản phẩm hấp dẫn du khách đó là nhằm thực hiện chủ trương của huyện Đồng Văn về việc áp dụng thiết kế gian hàng theo kiến trúc truyền thống, chỉnh trang tại khu vực Làng văn hóa Lũng Cẩm Trên, xã Sủng Là, địa phương đã kêu gọi xã hội hóa xây dựng các gian hàng theo kiến trúc truyền thống của đồng bào và xây dựng bờ rào đá dọc tuyến đường chính vào thôn tạo cảnh quan, điểm nhấn thu hút khách du lịch đến tham quan.

LAN HƯƠNG

Chia sẻ thông tin thị trường khách Trung Đông và các nước CIS

Sở Du lịch Đà Nẵng vừa tổ chức tọa đàm chia sẻ thông tin định hướng phục vụ thị trường khách du lịch Trung Đông và Cộng đồng các Quốc gia Độc lập (CIS).

Tại buổi tọa đàm, các chuyên gia chia sẻ thông tin về Du lịch thân thiện với người Hồi giáo và Hướng dẫn về chứng nhận Halal (Quy định của các quốc gia Hồi giáo về chứng nhận Halal, Các chương trình chứng nhận, Tiêu chuẩn Halal và Thủ tục chứng nhận Halal cho nhà hàng, khách sạn); nhu cầu thị trường khách các nước Trung Đông (đặc biệt là thị trường khách Ả Rập), văn hóa khách hàng, yêu cầu và kinh nghiệm phục vụ, các nội dung cần lưu ý, và các giải pháp để phục vụ và khai thác có hiệu quả nguồn khách này. Định hướng phát triển nguồn nhân lực Halal tại các khách sạn, cơ sở ăn uống. Định hướng xây dựng chương trình/sản phẩm/gói dịch vụ và kế hoạch truyền thông cho doanh nghiệp. Nhu cầu thị trường khách CIS, văn hóa khách hàng, yêu cầu và kinh nghiệm phục vụ, các nội dung cần lưu ý, và các giải pháp để phục vụ và khai thác có hiệu quả nguồn khách này. Đặc biệt Trung tâm Xúc tiến Du lịch TP Đà Nẵng đã thông tin về hoạt động truyền thông, xúc tiến các thị trường khách du lịch trong năm 2025 của Sở Du lịch TP Đà Nẵng...

"Từ các nội dung chia sẻ tại tọa đàm của các chuyên gia về du lịch hồi giáo, các tiêu chuẩn Halal, thị hiếu, văn hóa du khách… cùng ý kiến đóng góp sẽ xây thêm nhiều ý tưởng, những giải pháp thiết thực, sáng tạo, giúp ngành du lịch ngày càng phát triển mạnh mẽ, đáp ứng được nhu cầu của khách du lịch từ các khu vực Trung Đông và CIS. Hy vọng những kiến thức và thông tin được chia sẻ tại tọa đàm sẽ là nền tảng để chúng ta hợp tác, phát triển thị trường khách du lịch tiềm năng này trong thời gian tới", Giám đốc Sở Du lịch Đà Nẵng Trương Thị Hồng Hạnh chia sẻ.

MINH THU

Quảng Trị cần đẩy nhanh các dự án bảo tồn di tích trọng điểm

● TRẦN THÀNH - VĨNH QUÝ

Đó là chỉ đạo của Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng tại buổi làm việc mới đây với lãnh đạo tỉnh Quảng Trị về tiến độ thực hiện các dự án thuộc Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021-2030.

Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng làm việc với lãnh đạo chủ chốt tỉnh Quảng Trị

Tham dự buổi làm việc, về phía tỉnh Quảng Trị có Ủy viên dự khuyết Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy Nguyễn Long Hải; Quyền Chủ tịch UBND tỉnh Hà Sỹ Đồng; Phó Chủ tịch UBND tỉnh Hoàng Nam.

Hai dự án lớn bảo tồn di tích trọng điểm

Báo cáo tại buổi làm việc cho biết, tỉnh Quảng Trị có 2 dự án thuộc Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021-2030 gồm: Dự án Khu di tích quốc gia đặc biệt Thành cổ Quảng Trị và những địa điểm lưu niệm sự kiện 81 ngày đêm chiến đấu, bảo vệ Thành cổ Quảng Trị; dự án Công viên Thống nhất tại Khu Di tích quốc gia đặc biệt đôi bờ Hiền Lương - Bến Hải, tỉnh Quảng Trị.

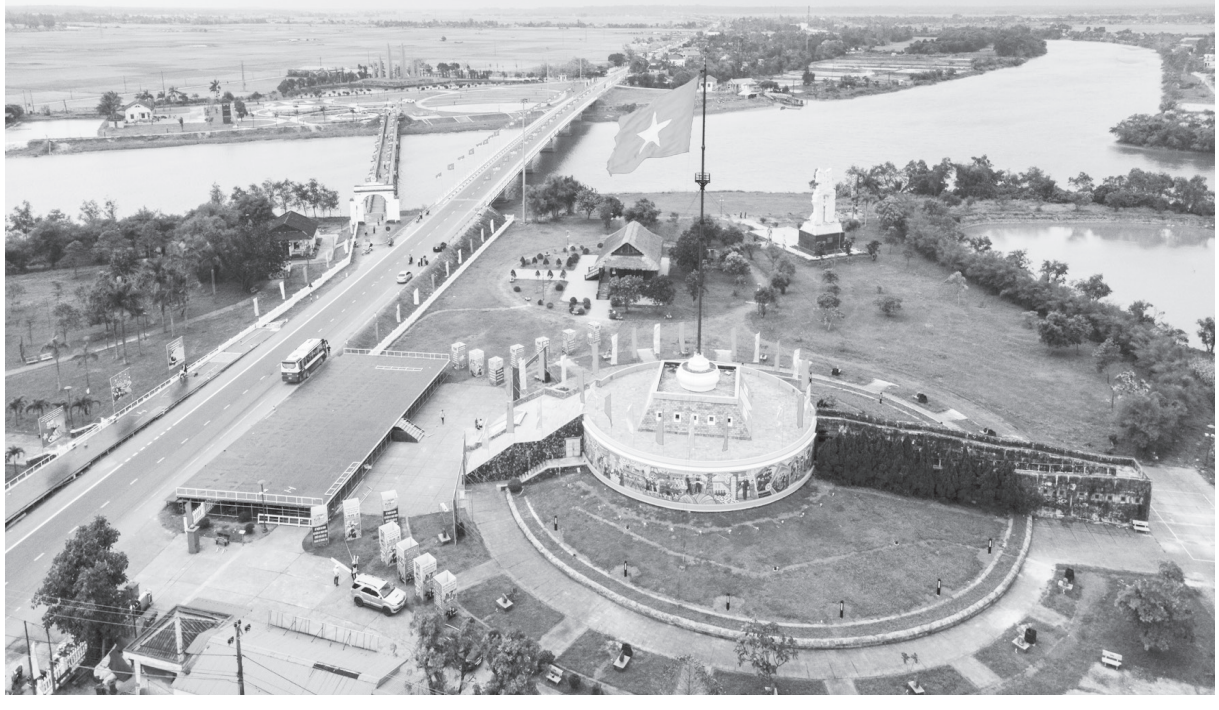
Dự án Khu di tích quốc gia đặc biệt Thành cổ Quảng Trị và những địa điểm lưu niệm sự kiện 81 ngày đêm chiến đấu, bảo vệ Thành cổ Quảng Trị có tổng mức đầu tư 90 tỉ đồng do ngân sách Trung ương hỗ trợ, tiến độ thực hiện: Năm 2023-2025. Quy mô đầu tư, tu bổ các công trình: Khu Di tích quốc gia đặc biệt Thành cổ Quảng Trị; Trường Bồ Đề; Nhà thờ Long Hưng… Dự án Công viên Thống nhất tại khu di tích quốc gia đặc biệt đôi bờ Hiền Lương - Bến Hải, tỉnh Quảng Trị có tổng mức đầu tư 80 tỉ đồng do ngân sách Trung ương hỗ trợ, tiến độ thực hiện dự án: Năm 2023-2025. Quy mô đầu tư, tu bổ, bảo tồn dự án Công viên Thống nhất tại Khu Di tích quốc gia đặc biệt đôi bờ Hiền Lương - Bến Hải… UBND tỉnh đã chỉ đạo Ban Quản lý dự án lập kế hoạch tổ chức thực hiện để hoàn thành xây dựng công trình và bàn giao đưa sử dụng dự án vào tháng 12.2025.

Tuy nhiên, theo lãnh đạo tỉnh Quảng Trị, các dự án gặp phải không ít khó khăn, vướng mắc về các thủ tục liên quan đến quy hoạch di tích, xây dựng và thủ tục cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, kéo dài thời gian hoàn thiện hồ sơ. Các công tác phê duyệt và điều chỉnh chủ trương đầu tư cũng gặp phải nhiều vấn đề phát sinh, khiến dự án phải điều chỉnh hai lần vào năm 2023 và 2024. Thêm vào đó, việc lựa chọn nhà thầu theo hai bước thiết kế cũng gặp phải nhiều vấn đề, kéo dài thời gian chuẩn bị dự án.

Tại buổi làm việc, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Trị Hoàng Nam kiến nghị Bộ VHTTDL quan tâm hỗ trợ để tỉnh bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa, biến di sản trở thành động lực cho các hoạt động khác; quan tâm hướng dẫn, hỗ trợ tỉnh Quảng Trị lập hồ sơ di tích quốc gia đặc biệt "Hệ thống khai thác nước cổ Gio An, tỉnh Quảng Trị"; hỗ trợ tỉnh xác định giá trị, nghiên cứu lập hồ sơ khoa học "Hệ thống khai thác nước cổ Gio An" đề nghị UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa thế giới. Lễ hội Vì Hòa bình đã trở thành một sản phẩm du lịch đặc trưng của Quảng Trị, thu hút đông đảo du khách và góp phần nâng cao nhận thức cộng đồng về giá trị lịch sử, văn hóa của khu vực… Vì vậy, tỉnh Quảng Trị mong muốn được tiếp tục hỗ trợ tổ chức lễ hội này vào năm 2026 nhằm quảng bá hình ảnh Quảng Trị trên bản đồ du lịch và văn hóa trong nước và quốc tế.

Phát biểu tại buổi làm việc, Bí thư Tỉnh ủy Nguyễn Long Hải cảm ơn sự quan tâm hỗ trợ, giúp đỡ của Bộ VHTTDL trong thời gian qua đối với tỉnh Quảng Trị, nhờ đó địa phương đã đạt được nhiều thành tựu nổi bật trên lĩnh vực văn hóa xã hội, với những sự kiện, lễ hội mang tầm vóc quốc gia được tổ chức thành công tại Quảng Trị, góp phần quảng bá hình ảnh, văn hóa, con người Quảng Trị đến với trong nước và bạn bè quốc tế. Về tiến độ thực hiện các dự án tại Quảng Trị thuộc Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021-2030, sau buổi làm việc hôm nay, UBND tỉnh cũng như các Sở, ngành cần rà soát lại, khắc phục các khó khăn còn gặp phải, đẩy nhanh tiến độ theo đúng quy định. Bí thư Tỉnh ủy bày tỏ mong muốn tiếp tục nhận được sự quan tâm, hỗ trợ của Bộ VHTTDL trong thực hiện các nhiệm vụ liên quan đến lĩnh vực văn hóa, xã hội thời gian tới trên địa bàn tỉnh để triển khai thành công, hiệu quả, khai tác tốt tiềm năng, lợi thế, dư địa phát triển của địa phương.

Phát biểu kết luận tại buổi làm việc, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng đánh giá cao những thành tựu mà Quảng Trị đã đạt được trong lĩnh vực văn hóa, du lịch, đặc biệt là sự kết hợp chặt chẽ giữa phát triển du lịch và bảo tồn di sản. Thời gian gần đây, tỉnh cũng đã tập trung đầu tư nguồn lực nhiều hơn trong lĩnh vực văn hóa, thể thao, du lịch và báo chí, cũng như thực hiện một cách có trọng tâm, trọng điểm. Quảng Trị đã hoàn thành các mục tiêu theo Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, góp phần phát triển kinh tế - xã hội của cả nước. Tỉnh cũng đã thành công trong việc phát triển các sản phẩm du lịch đặc trưng như Lễ hội Vì Hòa bình và các

Dự án Công viên Thống nhất tại Khu Di tích quốc gia đặc biệt đôi bờ Hiền Lương - Bến Hải là một trong hai dự án thuộc Chương trình bảo tồn và phát huy bền vững giá trị di sản văn hóa Việt Nam, giai đoạn 2021-2030

tour du lịch chiến trường xưa, từ đó thúc đẩy nền kinh tế địa phương phát triển.

Đôn đốc và giám sát, đảm bảo khởi công và hoàn thành đúng kế hoạch

Tuy nhiên, công tác chuẩn bị cho các dự án bảo tồn di tích trọng điểm của tỉnh hiện đang quá chậm, chính vì vậy, Bộ trưởng đề nghị tỉnh Quảng Trị đôn đốc và giám sát tiến độ các dự án để đảm bảo khởi công và hoàn thành đúng kế hoạch. Chia sẻ với Quảng Trị về khó khăn trong việc tìm nguồn vốn đối ứng cho các dự án trong Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2030, Bộ VHTTDL sẽ trình Thủ tướng Chính phủ để có cơ chế hỗ trợ ưu tiên, tạo điều kiện tối đa để tỉnh Quảng Trị hoàn thành các dự án đúng tiến độ.

Đối với việc xây dựng Bảo tàng Quốc gia "Ký ức chiến tranh và khát vọng hòa bình", Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng yêu cầu tỉnh Quảng Trị có những nghiên cứu, triển khai dự án phải phù hợp với tình hình địa phương, chuyển hình thức đầu tư từ hợp tác công tư sang đầu tư công để dự án có thể hoàn thành và sớm đưa vào hoạt động phục vụ bà con nhân dân, du khách trong nước và quốc tế khi đến với Quảng Trị trong thời gian tới. Về giải pháp phát triển du lịch Quảng Trị, địa phương cần tiếp tục duy trì và nâng cao hơn chất lượng Lễ hội Vì Hòa bình, có thể nghiên cứu, đề xuất Bộ nâng cấp thành lễ hội quốc gia và phát triển thêm các thương hiệu di tích khác, như Địa đạo Vịnh Mốc và Hệ thống các công trình khai thác nước cổ Gio An. Những di tích này không chỉ có giá trị lịch sử mà còn là những điểm đến du lịch hấp dẫn, góp phần phát triển kinh tế địa phương. Đồng thời, địa phương cần xác định du lịch là lợi thế và tiềm năng của tỉnh, đặc biệt du lịch cộng đồng, sinh thái, nông nghiệp ở khu vực phía Tây Quảng Trị. Chú ý xây dựng đời sống văn hóa cơ sở từ thôn, bản, khu phố...

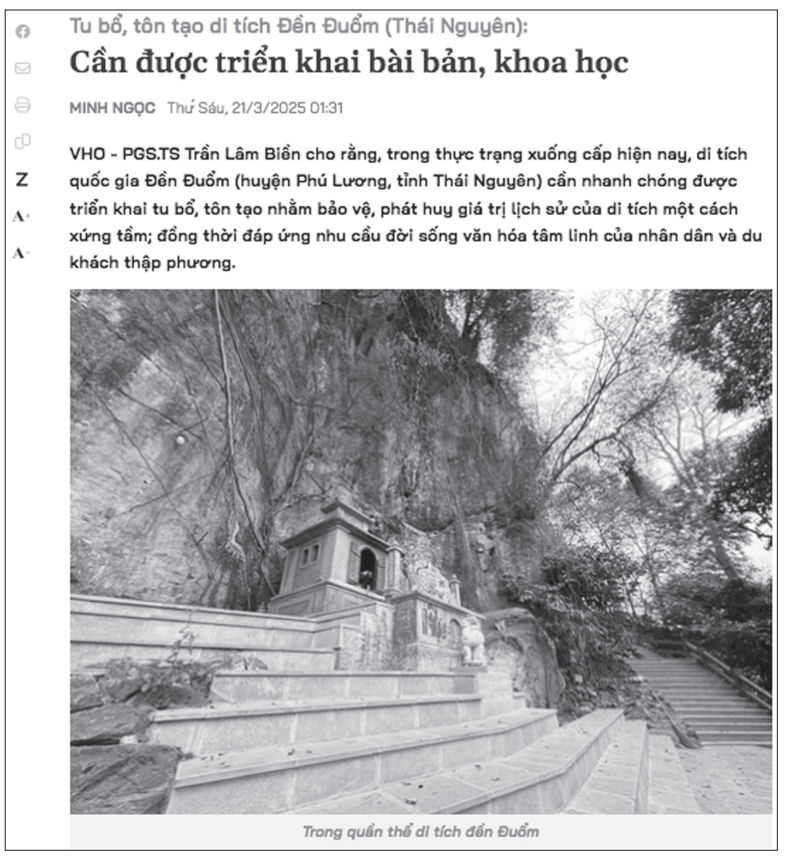
Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cũng lưu ý tỉnh cần triển khai những kế hoạch phát triển trên lĩnh vực văn hóa, xã hội một cách hiệu quả, dựa trên tiềm năng sẵn có và bề dày về truyền thống văn hóa, lịch sử để kiến tạo hướng phát triển, khơi dậy khát vọng xây dựng quê hương Quảng Trị giàu mạnh. Tại buổi làm việc, Bộ trưởng cũng đã trả lời, ghi nhận, xem xét giải quyết các kiến nghị, đề xuất cụ thể của địa phương theo đúng thẩm quyền, đặc biệt là trên lĩnh vực văn hóa, thể thao, du lịch và báo chí. ■

Thực hiện nghiêm Luật Di sản văn hóa bất kể dự án được triển khai từ nguồn ngân sách nào

● **TÙNG QUANG**

Bộ VHTTDL đã ban hành Công văn số 1218/BVHTTDL-DSVH ngày 25.3 gửi UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương về việc tăng cường quản lý di tích và hoạt động bảo quản, tu bổ phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh.

VĂN HÓA
CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH
Chính trị Văn hóa Báo chí Xuất bản Thể thao Du lịch Gia đình Nghệ thuật Giải trí Đời sống Kinh tế Dân tộc - Tôn giáo Chuyện đó Pháp luật
TRANG CHỦ > VĂN HÓA
Tu bổ, tôn tạo di tích Đền Đuổm (Thái Nguyên):
Sớm hoàn thiện các điều kiện, thủ tục cần thiết
MINH NGỌC - LÂM SƠN Thứ Ba, 18/3/2025 20:00
VHO - Liên quan đến những thông tin về cổng di tích quốc gia đền Đuổm (huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên) bị phá dỡ, chiều qua 18.3, P.V Báo Văn Hóa đã có mặt tại Đền Đuổm để ghi nhận thực trạng tu bổ, tôn tạo đang diễn ra tại di tích này.
Công trình tu bổ di tích Đền Đuổm đang được quây bạt, ảnh chụp chiều 18.3

Tu bổ, tôn tạo di tích Đền Đuổm (Thái Nguyên):
Cần được triển khai bài bản, khoa học
MINH NGỌC Thứ Sáu, 21/3/2025 01:31
VHO - PGS.TS Trần Lâm Biền cho rằng, trong thực trạng xuống cấp hiện nay, di tích quốc gia Đền Đuổm (huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên) cần nhanh chóng được triển khai tu bổ, tôn tạo nhằm bảo vệ, phát huy giá trị lịch sử của di tích một cách xứng tầm; đồng thời đáp ứng nhu cầu đời sống văn hóa tâm linh của nhân dân và du khách thập phương.
Trong quần thể di tích đền Đuổm

Bài phản ánh công tác tu bổ, tôn tạo di tích Đền Đuổm (Thái Nguyên) trên *Văn Hóa*

Công văn nêu rõ, trong những năm qua, Bộ VHTTDL đã thường xuyên có văn bản đề nghị UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tăng cường công tác quản lý di tích và hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh. Qua theo dõi thực tế, Bộ VHTTDL thấy bên cạnh việc nhiều tỉnh, thành phố trong cả nước đã làm tốt công tác bảo vệ và phát huy giá trị di tích, vẫn còn hiện tượng tu bổ, tôn tạo, xây dựng công trình phát huy giá trị di tích không theo đúng quy định của pháp luật, không đúng với nội dung thẩm định của cơ quan chuyên môn và của Bộ VHTTDL, làm ảnh hưởng tới giá trị di tích, tạo dư luận không tốt trong xã hội về công tác quản lý di tích và hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích.

Bộ VHTTDL đề nghị UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo cơ quan liên quan và chính quyền địa phương trên địa bàn tăng cường hơn nữa vai trò, trách nhiệm của các cơ quan, địa phương liên quan và cộng đồng trong việc quản lý, bảo vệ, phát huy giá trị di tích và hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích; kiểm soát chặt chẽ quy trình kiểm kê, xếp hạng mới di tích, gắn kết chặt chẽ với chương trình, kế hoạch tu bổ, tôn tạo, phát huy giá trị di tích. Thực hiện hiệu quả, kịp thời cơ chế phối hợp giữa các cơ quan, chính quyền trong việc tham mưu, quản lý nhà nước về di sản văn hóa từ Trung ương tới địa phương. Cùng với đó, thực hiện nghiêm Luật Di sản văn hóa, các văn bản hướng dẫn thi hành Luật và các quy định về đầu tư, xây dựng khi triển khai các dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích (bất kể dự án được triển khai từ nguồn ngân sách nào). Hướng dẫn chủ đầu tư thực hiện đúng quy trình, quy định, thủ tục triển khai các dự án tu bổ di tích, phối hợp tổ chức lấy ý kiến của các cơ quan, Bộ, ngành, các nhà khoa học có liên quan và chỉ thực hiện khi có văn bản thẩm định, phê duyệt của cấp có thẩm quyền.

Triển khai thực hiện đúng các nội dung thẩm định dự án, báo cáo kinh tế - kỹ thuật, thiết kế bản vẽ thi công tu bổ di tích đã được Bộ VHTTDL, cơ quan chức năng của Bộ VHTTDL thỏa thuận, góp ý, để bảo đảm bảo vệ, giữ gìn được yếu tố gốc tạo nên giá trị di tích. Phối hợp giữa các Sở VHTTDL/Sở Văn hóa và Thể thao với cơ quan báo chí, truyền thông để tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật, nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật về di sản văn hóa. Tuyên truyền sâu rộng trong nhân dân địa phương để nâng cao nhận thức xã hội, các cấp chính quyền.

Đồng thời tổ chức tuyên truyền rộng rãi về ý nghĩa, giá trị của các di tích, lý do bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích và công khai nội dung dự án tu bổ di tích trước khi triển khai để nhân dân được biết, tham gia, đóng góp ý kiến nhằm thống nhất, nâng cao nhận thức và tạo sự đồng thuận của xã hội về việc thực hiện các dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích, nhất là đối với các di tích có tính chất tâm linh, tôn giáo, tín ngưỡng…

Khi hoàn thành dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích cần có hình thức thích hợp để giới thiệu giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học, nghệ thuật của di tích; ngày khởi công, ngày hoàn thành; những tổ chức, cá nhân đóng góp tài chính; đơn vị thi công…

Đẩy mạnh hoạt động thanh tra, kiểm tra, giám sát việc bảo vệ và phát huy giá trị di tích ở địa phương; phát huy vai trò giám sát của cộng đồng trong việc triển khai các dự án tu bổ, tôn tạo di tích đúng quy trình, nội dung theo quy định của pháp luật, kiên quyết xử lý nghiêm và dứt điểm các sai phạm, vi phạm làm ảnh hưởng tới giá trị di tích (nếu có); bảo đảm hài hòa giữa bảo tồn di sản văn hóa với phát triển bền vững kinh tế - xã hội, phát triển du lịch của địa phương.

Từ ngày 1.7.2025, Luật Di sản văn hóa (Luật số 45/2024/QH15 ngày 23.11.2024) có hiệu lực thi hành, giao UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chịu trách nhiệm toàn diện về hoạt động quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn được đưa vào các danh mục kiểm kê, được xếp hạng, ghi danh, công nhận trong các danh mục của quốc gia, các danh sách, danh mục của UNESCO. Đề nghị UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chủ động có kế hoạch tổ chức triển khai thi hành Luật Di sản văn hóa bảo đảm kịp thời, thống nhất, hiệu quả. Tổ chức tuyên truyền, phổ biến, tập huấn cho cán bộ làm công tác quản lý các ngành, lĩnh vực thuộc phạm vi điều chỉnh của Luật Di sản văn hóa của địa phương, người dân, doanh nghiệp về các quy định mới của Luật và các văn bản quy định chi tiết thi hành Luật. Hướng dẫn, chỉ đạo các cơ quan thông tấn, báo chí, tạp chí của địa phương mình có kế hoạch phổ biến sâu rộng Luật Di sản văn hóa và các văn bản quy định chi tiết thi hành Luật. Bộ VHTTDL đề nghị UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương phối hợp, quan tâm chỉ đạo, thực hiện. ■

Sức sống Việt phục trong trái tim người trẻ

● ANH HUY

Những năm gần đây, trang phục truyền thống Việt Nam đang chứng kiến sự hồi sinh mạnh mẽ. Không chỉ xuất hiện trang trọng trong các sự kiện văn hóa, nghệ thuật hay lễ hội, những bộ trang phục dân tộc còn dần len lỏi vào đời sống thường nhật, trở thành lựa chọn thời trang mang tính biểu tượng cho bản sắc văn hóa dân tộc.

Áo dài, áo tấc, áo bà ba, cùng các loại trang phục đặc trưng của các dân tộc thiểu số đang được thế hệ trẻ tiếp cận với tinh thần trân trọng và sáng tạo. Họ không ngần ngại cách tân, kết hợp yếu tố truyền thống với phong cách hiện đại, từ đó tạo nên những hình ảnh mới mẻ, vừa thể hiện lòng tự hào dân tộc, vừa góp phần tái hiện và lan tỏa giá trị văn hóa truyền thống trong bối cảnh xã hội đương đại.

Sức sống mới của Việt phục trong đời sống giới trẻ

Mới đây, tại TP.HCM, sự kiện âm nhạc *Anh trai vượt ngàn chông gai* đã tạo nên dấu ấn đặc biệt khi hàng nghìn người tham gia, đặc biệt là giới trẻ, đã khoác lên mình những bộ trang phục truyền thống, xác lập kỷ lục Guinness cho "Sự kiện có số lượng người tham gia mặc trang phục truyền thống Việt Nam đông nhất". Bên cạnh sự kiện âm nhạc đình đám, đây còn là dịp để các bạn thể hiện tình yêu với văn hóa truyền thống qua những *bộ Việt phục*. Các bộ trang phục mang đậm dấu ấn vùng miền, từ áo dài thướt tha, áo tấc lịch lãm, đến áo bà ba giản dị của miền Tây sông nước hay những trang phục dân tộc độc đáo đã cùng nhau kết tinh và tỏa sáng. Sự kiện đã trở thành một bức tranh văn hóa đa sắc màu, khẳng định sự gắn kết và tự hào dân tộc của thế hệ trẻ.

Nhiều sinh viên, đoàn viên thanh niên như bạn Nông Kim Mai (21 tuổi, TP Thủ Đức), với trang phục dân tộc Tày, áo nhuộm bằng cây chàm, đã tự hào giới thiệu văn hóa của dân tộc mình đến với mọi người, tạo nên những khoảnh khắc giao lưu văn hóa đặc biệt. Bên cạnh đó là sự sáng tạo trong cách phối kết trang phục, nhiều bạn đã thêm thắt phụ kiện để tạo nên những bộ quần áo vô cùng độc đáo, làm nổi bật được tính cá nhân và sự sáng tạo của mình.

Một số bạn trẻ khác đã chọn chuyến bay sớm nhất từ Úc, Canada, Hàn Quốc, Nhật Bản,... để trở về Việt Nam, hòa mình vào không khí sôi động của đêm *concert 3 Anh trai vượt ngàn chông gai*. Một Việt kiều chia sẻ: "Chương trình thật sự rất đặc biệt đối với tôi. Đây là cơ hội để chúng tôi có thể quay về Việt Nam hòa chung không khí lễ hội, vừa tưng bừng vừa ấm áp. Đặc biệt, khi chứng kiến các bạn đồng trang lứa khoác lên mình những bộ cổ phục Việt, tôi đã xúc động rơi nước mắt. Điều này đối với chúng tôi là sự thiêng liêng, khơi dậy bản sắc văn hóa đã luôn tiềm ẩn trong máu của mình".

Các bạn trẻ tại sự kiện có số lượng người tham gia mặc trang phục truyền thống Việt Nam đông nhất

Các đại biểu trong ngày hội "Tóc xanh vạt áo" 2025 tại Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn

Cũng trong những ngày cuối tuần vừa qua, giới trẻ TP.HCM cũng đã có dịp tham gia sự kiện văn hóa mang tên "Tóc xanh vạt áo" tại Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn (ĐH Quốc gia TP.HCM). Đây là ngày hội văn hóa lớn, được tổ chức thường niên, nơi giới trẻ trải nghiệm và tìm hiểu về các bộ trang phục cổ truyền Việt Nam qua các thời kỳ. Tại đây, áo Nhật bình, áo tấc, Giao lĩnh, Viên lĩnh, ngũ thân… được trưng bày và tái hiện trong vẻ đẹp nguyên bản, giúp người tham quan hiểu rõ hơn về giá trị thẩm mỹ và lịch sử của từng bộ trang phục. Không chỉ có sinh viên Việt, các du học sinh quốc tế, khách du lịch và cơ quan ngoại giao cũng tham dự, tạo nên không khí tưng bừng, đa dạng sắc màu truyền thống và lan tỏa tính quốc tế.

Điểm đặc biệt trong sự kiện *"Tóc xanh vạt áo"* năm nay là sự tham gia của hơn 30 đơn vị trưng bày và 40 đơn vị thực hành văn hóa từ khắp ba miền đất nước. Các hoạt động này đã tạo ra một không gian kết nối giữa các thế hệ và giữa những người yêu văn hóa dân tộc. Bên cạnh đó, khách tham gia còn có thể tự do mặc trang phục truyền thống để chụp ảnh, hòa mình vào không khí sôi động của ngày hội.

Hành trình trở lại của một di sản văn hóa trong đời sống đương đại

Đáng chú ý, trang phục cổ truyền Việt Nam cũng đã trở thành một phần không thể thiếu trong những hoạt động văn hóa quốc tế. Lễ hội Thanh niên TP.HCM - *Youth Fest 2025* diễn ra tại Nhà Văn hóa thanh niên, đã thu hút sự tham gia của đông đảo bạn trẻ trong và ngoài nước. Các sinh viên quốc tế, những người có tình yêu đặc biệt với văn hóa trên dải đất hình chữ S, đã diện những bộ Việt phục để tham gia và tìm hiểu về di sản văn hóa Việt Nam. Đây là minh chứng cho việc trang phục dân tộc đang trở thành một cầu nối văn hóa mạnh mẽ, vươn ra khỏi ranh giới lãnh thổ và chạm đến bạn bè quốc tế.

PGS.TS Lê Thị Ngọc Điệp, Chủ tịch Hội đồng trường Trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn bày tỏ: Trong những năm gần đây, với niềm say mê nghiên cứu của các tổ chức và các hội nhóm, đặc biệt là những người trẻ, chiếc áo dài ngũ thân đã dần hồi sinh và được công chúng biết đến như một dạng thức trang phục đặc trưng của người Việt. Ngày hội "Tóc xanh vạt áo" qua các năm tổ chức đã thu hút hàng nghìn lượt khán giả tham gia, trải nghiệm và thực sự đã trở thành ngày hội tôn vinh văn hóa truyền thống tiếp nối những di sản của cha ông.

Theo bà Lê Thị Ngọc Điệp, thông qua chương trình, nhà trường mong muốn lan tỏa nhiều hơn những điều tích cực, truyền cảm hứng cho thế hệ ngày nay về các giá trị văn hóa của dân tộc, từ đó gợi nên tinh thần yêu mến, động lực tìm hiểu và lan tỏa cho người trẻ bảo tồn và phát huy các giá trị truyền thống.

Có thể nhận thấy, giới trẻ đã và đang thực hiện rất tốt công việc gìn giữ, bảo tồn cũng như lan tỏa những giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc. Họ không chỉ thể hiện sự hiểu biết sâu sắc về các đặc trưng văn hóa Việt, mà còn duy trì được bản sắc riêng có, không bị lạc lõng giữa dòng chảy hiện đại. Bên cạnh việc bảo tồn các giá trị lịch sử, câu chuyện phục hồi chiếc áo dài truyền thống, đặc biệt là áo ngũ thân, đang ngày càng trở nên mạnh mẽ. Trong đó, một lực lượng lớn các nghệ sĩ và ca sĩ trẻ đã đóng góp không nhỏ vào việc lan tỏa phong trào này, giúp những giá trị văn hóa của cha ông được phổ biến rộng rãi và ý nghĩa hơn.

Nhìn vào những sự kiện như *Anh trai vượt ngàn chông gai*, *Tóc xanh vạt áo,* hay *Youth Fest 2025,* có thể thấy rằng giới trẻ đang có sự thay đổi tích cực trong việc tiếp cận, yêu thích và tôn vinh các giá trị văn hóa truyền thống. Các bộ cổ phục Việt không còn là điều gì quá xa lạ với giới trẻ mà đã trở thành một phần quan trọng trong các hoạt động văn hóa, là cách để họ bày tỏ lòng tự hào với di sản dân tộc.■

Ballet Kiều trở lại: Giao thoa giữa tinh hoa Việt và nghệ thuật đương đại

Ballet Kiều, từng đoạt giải Xuất sắc tại Liên hoan Ca múa nhạc chuyên nghiệp toàn quốc 2022 và giải A Giải thưởng Sáng tạo TP.HCM 2023, sẽ tái ngộ khán giả TP.HCM trong hai đêm 29 và 30.3.2025 tại Nhà hát TP.HCM.

Ra mắt năm 2020, *Ballet Kiều* là dấu ấn nổi bật của Nhà hát Giao hưởng Nhạc và Vũ kịch TP.HCM (HBSO), kết hợp tinh tế giữa ballet cổ điển châu Âu, múa dân gian đương đại và tinh thần nghệ thuật truyền thống Việt Nam.

Tác phẩm gồm 3 hồi, 15 phân cảnh, không kể lại toàn bộ Truyện Kiều mà chọn những lát cắt giàu kịch tính và chiều sâu nội tâm, thể hiện hành trình tìm kiếm hạnh phúc, công lý và tự do của nàng Kiều trong bối cảnh xã hội bất công, đồng thời khắc họa vẻ đẹp và bi kịch của người phụ nữ Việt.

Lần trở lại này, vai Kiều do nghệ sĩ trẻ Thạch Hiểu Lăng đảm nhận, bên cạnh các nghệ sĩ tài năng của HBSO như NSƯT Hồ Phi Điệp, NSƯT Đàm Đức Nhuận, Nguyễn Thu Trang… Nghệ sĩ Chinh Ba sẽ thể hiện phần lồng tiếng trực tiếp, tạo điểm nhấn cảm xúc đặc biệt. Âm nhạc của nhạc sĩ Việt Anh mang phong cách hòa thanh hiện đại, kết hợp cùng công nghệ trình chiếu hologram và hiệu ứng sân khấu, mang đến trải nghiệm thị giác sống động.

Ballet Kiều, chuyển thể từ kiệt tác văn học của Nguyễn Du, là minh chứng cho sức sống của văn hóa Việt khi được tái hiện qua ngôn ngữ nghệ thuật toàn cầu.

T.TRANG

CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT TẠI LỄ KỶ NIỆM 50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG LÂM ĐỒNG:

Dòng chảy âm nhạc giàu cảm xúc

● **THÀNH KHIÊM - PHƯƠNG ANH**

Khán giả sẽ được đắm mình trong không gian nghệ thuật đầy cảm xúc, nơi những giai điệu đi cùng năm tháng được tái hiện với diện mạo mới mẻ, chân thành và lôi cuốn. Chương trình nghệ thuật đặc biệt này sẽ là điểm nhấn trong chuỗi sự kiện kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng Lâm Đồng (3.4.1975 - 3.4.2025), đồng thời hướng đến dấu mốc trọng đại 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025).

Toàn cảnh cuộc họp báo

Hôm qua 27.3, tại TP Đà Lạt (Lâm Đồng), BTC đã họp báo công bố các hoạt động chính của Lễ kỷ niệm. Sự kiện vừa là dịp ôn lại những trang sử hào hùng, tri ân những người đã cống hiến cho đất nước, vừa là cầu nối giữa quá khứ và hiện tại, truyền cảm hứng cho thế hệ trẻ về tinh thần yêu nước, đoàn kết và phát triển.

Quy tụ dàn nghệ sĩ nổi tiếng

Buổi họp báo có sự chủ trì của ông Huỳnh Minh Hải, Phó Trưởng ban Tuyên giáo Tỉnh ủy; ông Trần Thanh Hoài, Phó Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Lâm Đồng; ông Nguyễn Anh Vũ, Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa*; Tổng đạo diễn, Giám đốc nghệ thuật của chương trình, nhạc sĩ Lê Minh Sơn. Đại diện các cơ quan báo chí Trung ương và địa phương cũng có mặt để đưa tin và lan tỏa thông điệp của sự kiện.

Đây là sự kiện chính trị - kinh tế - văn hóa - xã hội có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với tỉnh Lâm Đồng. BTC nhấn mạnh, Lễ kỷ niệm không chỉ là dịp tri ân và tôn vinh lịch sử, mà còn là cơ hội để giới thiệu rộng rãi tiềm năng, thế mạnh, bản sắc văn hóa độc đáo của địa phương, qua đó góp phần thu hút đầu tư, thúc đẩy phát triển toàn diện và bền vững trong tương lai.

Trong khuôn khổ Lễ kỷ niệm, chương trình nghệ thuật với chủ đề *Nam Tây Nguyên vui ngày giải phóng*, dự kiến diễn ra vào tối 3.4 tại Quảng trường Lâm Viên (TP Đà Lạt) hứa hẹn là một điểm nhấn quan trọng. Tại đây, trên sân khấu rộng mở, thiết kế khoáng đạt, hiện đại, bản hòa âm đa sắc của các loại hình nghệ thuật sẽ mang đến nhiều cung bậc cảm xúc đối với người xem.

Theo "bật mí" của BTC, dàn khách mời sẽ là những gương mặt nghệ sĩ đã ghi dấu ấn tên tuổi trong dòng chảy âm nhạc Việt Nam như: NSƯT Đăng Dương, NSƯT Việt Hoàn, NSƯT Trần Tựa, diva Mỹ Linh, ca sĩ Khánh Linh, ca sĩ Isaac; nhạc sĩ Yphon Ksor; nghệ sĩ violin Trịnh Minh Hiền; nhóm nhạc "Dòng thời gian" cùng các ca sĩ, nghệ sĩ đến từ Trung tâm VHNT Lâm Đồng. Tham gia chương trình còn có 70 diễn viên múa đến từ Hà Nội, TP Hồ Chí Minh, Lâm Đồng…

Phó Giám đốc Sở VHTTDL Trần Thanh Hoài chia sẻ, Đà Lạt đã được UNESCO vinh danh là Thành phố sáng tạo âm nhạc, vì vậy, bất cứ một chương trình nghệ thuật nào tại đây cũng đặt ra những thách thức đối với ê kíp nghệ thuật để tạo nên một dấu ấn mới mẻ, thu hút. "Với những tác phẩm, giai điệu đi cùng năm tháng và sự tham gia của nhiều gương mặt nghệ sĩ gạo cội, thông qua ngôn ngữ sáng tạo nghệ thuật của nhạc sĩ Lê Minh Sơn, những điều thân quen đó sẽ được đến với công chúng Đà Lạt trong một diện mạo mới mẻ, chân thành và cuốn hút…", ông Trần Thanh Hoài nhấn mạnh.

Phát biểu tại họp báo, Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ cho biết, với ý nghĩa và tầm vóc của sự kiện 50 năm Ngày Giải phóng Lâm Đồng, hướng đến 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, Báo *Văn Hóa* - Cơ quan ngôn luận của Bộ VHTTDL, đã triển khai xây dựng kế hoạch truyền thông trước, trong và sau sự kiện, với mong muốn tạo hiệu ứng lan tỏa về một chương trình nghệ thuật chính luận đem lại dấu ấn, được tổ chức quy mô.

"Thông qua chương trình, chúng tôi mong muốn góp sức thúc đẩy phát triển công nghiệp văn hóa, hình thành những thương hiệu, những sản phẩm cụ thể tại Lâm Đồng - một vùng đất có nhiều dư địa về phát triển công nghiệp văn hóa, với trung tâm là TP Đà Lạt, Thành phố sáng tạo về âm nhạc đã được UNESCO ghi danh", ông Nguyễn Anh Vũ bày tỏ.

Dấu ấn bản sắc văn hóa bản địa

Tổng đạo diễn, Giám đốc nghệ thuật, nhạc sĩ Lê Minh Sơn cho biết, các tác phẩm tại chương trình sẽ được kết nối trong một dòng chảy âm nhạc xuyên suốt, trong đó điểm nhấn là những biểu tượng của văn hóa Tây Nguyên, văn hóa Lâm Đồng, với các nhạc cụ cồng chiêng, tre, nứa… Tổng hòa các yếu tố nhằm đáp ứng đúng 3 tiêu chí mà chương trình đặt ra: Văn hóa - nghệ thuật - chính trị. "Yếu tố văn hóa bản địa sẽ được thể hiện rõ nét trong các bài hát, nghệ sĩ khách mời và trang phục, âm nhạc,… tất cả đều được thể hiện một cách chân thực nhất", Tổng đạo diễn thông tin.

Nhạc sĩ Lê Minh Sơn chia sẻ thêm: "Ngoài những nét văn hóa đặc thù, các ca sĩ, nghệ sĩ gắn với mảnh đất Tây Nguyên, điều khắc họa rõ nét nhất bản sắc văn hóa bản địa còn là sự chân thành của những người làm nghệ thuật. Cảm xúc ấy sẽ nhân lên nhiều lần khi các nghệ sĩ hát live 100% trên sân khấu. Với thời lượng 70 phút, *Nam Tây Nguyên vui ngày giải phóng* sẽ mang đến một không gian nghệ thuật cực chất và ngập tràn cảm xúc", nhạc sĩ tự tin khẳng định.

Khúc dạo đầu đầy cuốn hút là tiết mục solo violon *Đất nước trọn niềm vui* (sáng tác: Nhạc sĩ Hoàng Hà), sẽ vang lên với những âm thanh tuyệt đẹp từ ngón đàn điêu luyện của nữ nghệ sĩ tài năng Trịnh Minh Hiền. Chương trình nghệ thuật với hai phần nhạc cách mạng và nhạc đại chúng, được bố cục chặt chẽ trong thời lượng 70 phút, gồm 3 chương: *Giải phóng miền Nam; Nam Tây Nguyên vui giải phóng* và *Lâm Đồng ngày mới.*

Trong phần 1, khán giả sẽ được sống trong không khí âm nhạc hào hùng, mở đầu với tiết mục múa *Nhịp chày thiêng* (sáng tác: Nhạc sĩ Quốc Vinh), với sự tham gia của 70 diễn viên múa từ Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng, Hà Nội. Đây là tác phẩm mang tính sử thi, thông qua âm nhạc và vũ điệu để kể câu chuyện cội nguồn của đồng bào các dân tộc tại Lâm Đồng nói riêng và các tỉnh Tây Nguyên nói chung.

Tiếp nối là dòng chảy âm nhạc với khí thế sục sôi, tiết tấu được đẩy nhanh để đưa người nghe trở về với những khoảnh khắc lịch sử hào hùng qua các ca khúc: *Năm anh em trên chiếc xe tăng; Giai điệu Tổ quốc; Đất nước; Bão nổi lên rồi.*

Phần 2 với tên gọi *Nam Tây Nguyên vui giải phóng* sẽ nối tiếp dòng cảm xúc tự hào bất tận của tình yêu quê hương, đất nước, với các ca khúc đã trở thành bất tử: *Dáng đứng Việt Nam; Bài ca hy vọng; Trường Sơn Đông, Trường Sơn Tây; Chào anh giải phóng quân chào mùa xuân giải phóng; Nam Tây Nguyên vui giải phóng.*

Diện mạo Lâm Đồng ngày mới được khắc họa trong những thanh âm tươi vui, rộn rã ở phần 3, với các ca khúc: *Đà Lạt thành phố anh hùng; Chim phí bay về cội nguồn; Chào Langbiang mùa xuân; Tình ca.*

Nối dài cảm xúc hoan ca trong phần nhạc đại chúng là những ca khúc mang âm hưởng tươi mới, những tác phẩm thịnh hành trên thị trường âm nhạc Việt Nam, được thể hiện qua giọng ca của diva Mỹ Linh*: Hương Ngọc Lan; Tháng 4 về; Tóc ngắn.*

Chương trình Lễ kỷ niệm lần này có sự đồng hành, tài trợ của các đơn vị: Công ty cổ phần Giải pháp và Phát triển Việt Nam Xanh, Công ty cổ phần Đầu tư Skyline Việt Nam, Công ty cổ phần Đầu tư và Phát triển Nibivision. ■

CUỘC THI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VỀ HẢI QUÂN NHÂN DÂN VIỆT NAM:

Lan tỏa hình ảnh biển đảo và người chiến sĩ Trường Sa

Được tổ chức bởi Đảng ủy và Bộ Tư lệnh Quân chủng Hải quân, ngay sau khi Cục Chính trị Hải quân công bố xét giải giữa năm 2024, hơn 1.400 tác phẩm của các nhóm tác giả đã được gửi đến tham dự, với khát vọng lan tỏa hình ảnh của cán bộ, chiến sĩ Hải quân Nhân dân Việt Nam trong cộng đồng xã hội qua các nền tảng số và phương tiện truyền thông. Tác phẩm dự thi gồm bốn thể loại: Điện ảnh, văn học, âm nhạc và nhiếp ảnh, đều lấy biển đảo và người chiến sĩ hải quân làm trung tâm.

Cuộc thi đã mở ra một góc nhìn mới về văn hóa nghệ thuật, tạo điều kiện cho các nghệ sĩ trong và ngoài nước tiếp tục lan tỏa hình ảnh Hải quân Nhân dân Việt Nam, qua đó khắc họa sâu sắc hình ảnh người lính Trường Sa, DK1 với phẩm chất "Bộ đội Cụ Hồ".

Chung cuộc, giải A đã được trao cho các tác phẩm xuất sắc: Những tượng đài kể chuyện (nhóm tác giả điện ảnh quân đội), *Như cây phong ba trên đảo Hoàng Sa* (Nguyễn Văn Chương, Báo Biên phòng) thuộc thể loại văn học; *Tàu Lữ đoàn 162 công kích tên lửa* (Nguyễn Trọng Thiết, Báo Hải quân Nhân dân Việt Nam) thể loại nhiếp ảnh; *Khúc ca tượng đài biển* (Tô Văn, Chi hội Nhạc sĩ Việt Nam tỉnh Lai Châu) thể loại âm nhạc.

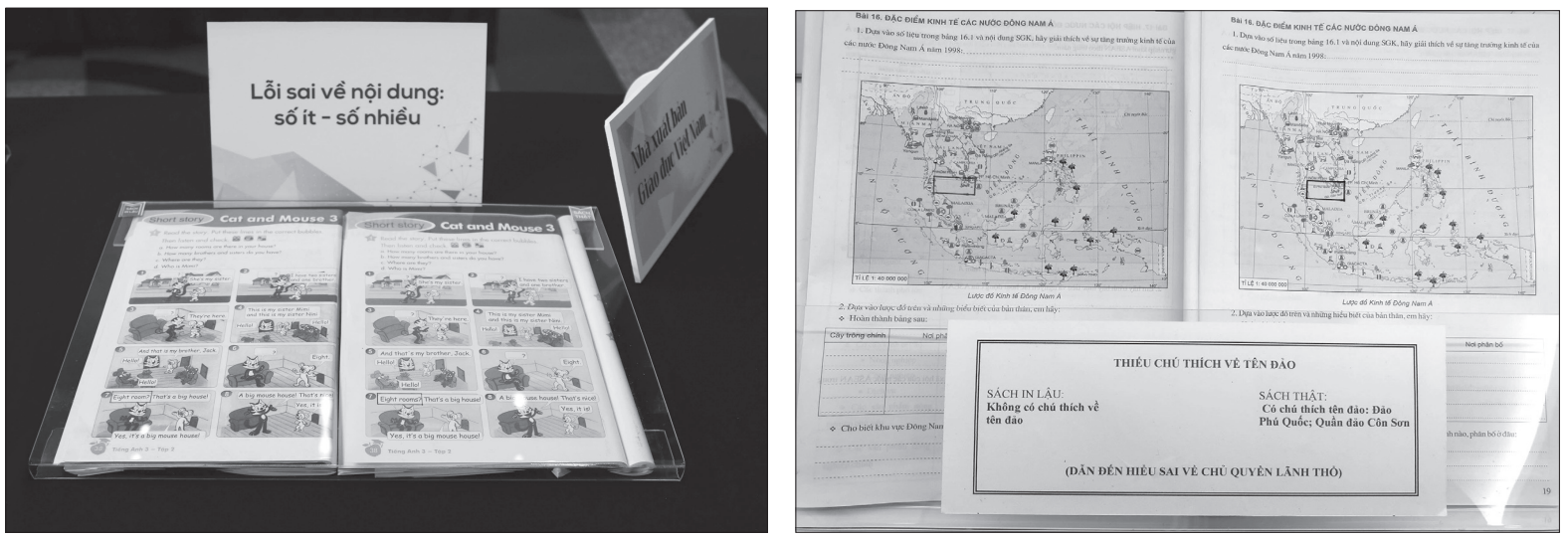
MAI THẮNG

GIAN NAN CUỘC CHIẾN CHỐNG SÁCH GIÁO KHOA GIẢ, HỌC LIỆU ĐẠO NHÁI

Bài cuối: Chung tay đẩy lùi vấn nạn sách giả

● THÙY TRANG - HOÀNG HƯƠNG

Trong bối cảnh ngành giáo dục Việt Nam đang từng bước đẩy mạnh cải cách toàn diện nhằm nâng cao chất lượng dạy và học, tình trạng đạo nhái sách giáo khoa và học liệu đã trở thành một thách thức nghiêm trọng, gây hệ lụy sâu xa cả về mặt học thuật và đạo đức xã hội...

Triển lãm Trưng bày phân biệt SGK thật - SGK giả do NXBGDVN phối hợp với Cục QLTT tổ chức

Việc xuất hiện tràn lan các ấn phẩm giả mạo, sách in lậu, học liệu vi phạm bản quyền hoặc xuyên tạc nội dung không chỉ làm tổn hại đến tính minh bạch và uy tín của hệ thống giáo dục quốc gia, mà còn trực tiếp đe dọa đến chất lượng học tập và sự phát triển tư duy của học sinh - những chủ nhân tương lai của đất nước.

Trong một hệ sinh thái hướng đến đổi mới sáng tạo và hội nhập quốc tế, những hành vi vi phạm bản quyền, sao chép tùy tiện chính là rào cản đối với nỗ lực hình thành một nền giáo dục lấy chất lượng làm cốt lõi và trung thực làm nền tảng. Đã đến lúc, toàn xã hội cần hành động quyết liệt hơn nữa để chấn chỉnh thực trạng này, đảm bảo môi trường giáo dục trong sạch, công bằng và bền vững.

Cần mạnh tay đối với các đối tượng vi phạm

Trao đổi với *Văn Hóa*, Luật sư Lê Thu Hằng, Công ty Luật TNHH Trương Anh Tú cho rằng: Sách lậu, sách giả đang trở thành vấn nạn ảnh hưởng tới sự phát triển kinh tế của nhà nước. Theo quy định của pháp luật Việt Nam, hành vi buôn lậu, sản xuất và kinh doanh sách giả, sách lậu có thể bị xử phạt hành chính hoặc truy cứu trách nhiệm hình sự tuỳ theo mức độ nghiêm trọng của hành vi.

Trước thực trạng sách giả, sách lậu và vi phạm bản quyền ngày càng gia tăng, hệ thống pháp luật Việt Nam đã thiết lập nhiều chế tài nghiêm khắc nhằm bảo vệ quyền tác giả, quyền liên quan và môi trường học thuật lành mạnh.

Theo Nghị định 131/2013/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quyền tác giả, quyền liên quan (được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định 28/2017/NĐ-CP), mức xử phạt hành chính đối với hành vi sản xuất, buôn lậu, kinh doanh sách giả có thể lên đến 500 triệu đồng đối với tổ chức và 250 triệu đồng đối với cá nhân. Ngoài ra, các hình phạt bổ sung có thể bao gồm tịch thu toàn bộ số sách vi phạm, đình chỉ hoạt động kinh doanh hoặc buộc tiêu hủy tang vật vi phạm.

Bên cạnh chế tài hành chính, hành vi xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan còn có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo Điều 225 Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung 2017). Mức phạt tù dao động từ 6 tháng đến 3 năm; trong trường hợp hành vi có tính chất nghiêm trọng hoặc gây thiệt hại lớn, hình phạt có thể lên đến 8 năm tù giam. Ngoài ra, cá nhân và tổ chức vi phạm còn có thể bị buộc bồi thường thiệt hại dân sự cho các tác giả, nhà xuất bản hoặc chủ thể quyền bị ảnh hưởng, theo đúng quy định của pháp luật hiện hành.

Luật sư Lê Thu Hằng nhận định, hiện nay, các đối tượng buôn lậu sách giả thường sử dụng những phương thức tinh vi để trốn tránh sự giám sát của cơ quan chức năng. Họ dùng địa chỉ ảo, tài khoản ẩn danh, thay đổi địa điểm liên tục, khiến cho việc phát hiện và xử lý trở nên khó khăn. Khi bị bắt giữ, các đối tượng có thể chỉ bị xử lý ở mức phạt hành chính nên chưa đủ sức răn đe.

Việc phối hợp giữa các cơ quan chức năng, nhà xuất bản và các nền tảng thương mại điện tử còn chưa hiệu quả. Các biện pháp kiểm soát, giám sát và xử lý vi phạm chưa được thực hiện đồng bộ, dẫn đến tình trạng sách giả vẫn có thể lọt lưới và công khai "tung hoành" trên mọi mặt trận…

Để nâng cao sức răn đe và từng bước ngăn chặn triệt để tình trạng buôn lậu, sản xuất và kinh doanh sách giả, cần thiết phải xem xét tăng mức phạt hành chính và hình sự, đặc biệt với các trường hợp tái phạm hoặc vi phạm có quy mô lớn. Mức xử phạt cần đủ sức làm giảm động cơ trục lợi, khiến hoạt động in lậu, buôn bán sách giả trở nên không còn hấp dẫn về mặt kinh tế. Đồng thời, việc thực thi nghiêm minh các quy định pháp luật hiện hành, xử lý dứt khoát các hành vi vi phạm sẽ tạo hiệu ứng mạnh mẽ trong toàn xã hội.

Đặc biệt, đối với những trường hợp vi phạm nghiêm trọng, cần truy tố hình sự và áp dụng hình phạt nghiêm khắc để gửi đi thông điệp rõ ràng về quyết tâm bảo vệ quyền lợi hợp pháp của tác giả và nhà xuất bản - những chủ thể đang nỗ lực gìn giữ không gian tri thức lành mạnh.

Về mặt thể chế, cần tiếp tục bổ sung, hoàn thiện Luật Xuất bản và các văn bản hướng dẫn thi hành, đặc biệt trong bối cảnh "bùng nổ" thương mại điện tử và logistics số. Điều này không chỉ giúp quản lý tốt hơn các giao dịch học liệu trên môi trường mạng mà còn tăng cường khả năng phát hiện và ngăn chặn các hành vi gian lận thương mại ẩn danh.

Cần nâng cao trách nhiệm của cơ quan quản lý xuất bản, cơ quan bảo vệ pháp luật và hệ thống thực thi quyền sở hữu trí tuệ, tạo nên một mạng lưới giám sát và phản ứng pháp lý đồng bộ, hiệu quả. Mặc dù hành lang pháp lý về bản quyền đã được thiết lập tương đối đầy đủ, vẫn cần tiếp tục rà soát, cập nhật các quy định còn giới hạn để đảm bảo tác giả và nhà xuất bản có đủ công cụ pháp lý bảo vệ quyền lợi chính đáng trong kỷ nguyên số.

Chung tay đẩy lùi vấn nạn sách lậu

Thị trường hiện vẫn tồn tại một bộ phận khách hàng muốn mua sách với giá thành rẻ do họ chưa có ý thức về bảo vệ bản quyền, cũng chưa hiểu rằng sử dụng sách lậu, sách giả là tiếp tay cho việc vi phạm pháp luật.

Hành vi phát hành SGK giả, kém chất lượng trên các sàn thương mại điện tử cũng phản ánh việc thực thi các quy định về bản quyền và chống sách in lậu còn chưa đủ mạnh, thiếu nhân lực và công nghệ để kiểm soát. Do đó, nhiều đối tượng đã lợi dụng những kẽ hở trong luật pháp để in và phát hành sách lậu.

Để ngăn chặn vấn nạn này, NXBGDVN đã nỗ lực thực hiện nhiều biện pháp. Trước hết, đó là việc duy trì yêu cầu chuẩn mực cao và tính chính xác đối với chất lượng nội dung và hình thức, mẫu mã sách của NXBGDVN; thực hiện áp dụng công nghệ mới như: Mã vạch, QR code, tem chống giả đặc thù, tem công nghệ mới dán trên xuất bản phẩm để có quyền truy cập vào tài nguyên, dữ liệu online, ứng dụng nhận diện sách thật, sách giả...

NXB cũng thường xuyên phối hợp với các cơ quan chức năng, cơ quan bảo vệ pháp luật, chính quyền địa phương... để phát hiện, xử lý các hành vi in và phát hành sách giả. Đồng thời, tăng cường các chiến dịch truyền thông để nâng cao nhận thức của người tiêu dùng về tác hại của việc mua và sử dụng sách giả. Chú trọng tuyên truyền nâng cao ý thức bạn đọc về tác hại của sách giả, sách lậu thông qua tổ chức trưng bày nhận diện ấn phẩm chính thống; thường xuyên cử cán bộ tham gia hội nghị tập huấn nghiệp vụ phòng chống in lậu, các cuộc hội thảo về chống sách lậu, sách giả. Tăng cường ý thức bảo vệ bản quyền của cả người làm sách, người đọc sách và nhận thức của các cấp, các ngành trong bảo vệ bản quyền sách.

NXBGDVN đã đưa ra khuyến cáo đối với đội ngũ giáo viên, phụ huynh và học sinh: Hãy mua sách tại hệ thống phân phối chính thức của NXBGDVN, các công ty Sách - thiết bị trường học địa phương, không mua sản phẩm trôi nổi trên thị trường; kiểm tra kỹ trước khi mua về chất lượng in, đối chiếu giá với giá niêm yết. Đồng thời, phản ánh ngay khi phát hiện sách giả bằng cách báo cáo với NXBGDVN, sàn thương mại điện tử, cơ quan chức năng...

Để ngăn chặn và tiến tới đẩy lùi nạn in lậu, phát hành sách giả, cần triển khai những giải pháp mạnh mẽ, triệt để và mang tính hệ thống. Trọng tâm là việc tăng cường áp dụng các chế tài nghiêm khắc đối với hành vi sản xuất, phân phối và tiêu thụ sách lậu - không chỉ xử phạt hành chính mà còn kiên quyết truy cứu trách nhiệm hình sự trong các trường hợp nghiêm trọng.

Tuy nhiên, pháp luật và chế tài thôi là chưa đủ. Cuộc chiến chống sách giả, sách lậu rất cần sự vào cuộc chủ động, thường xuyên của các cơ quan truyền thông, báo chí. Việc nâng cao nhận thức của người tiêu dùng về hậu quả của việc sử dụng sách giả sẽ góp phần cắt đứt chuỗi cung ứng tiêu thụ, từ đó làm giảm động lực sản xuất bất hợp pháp.

Chỉ khi có sự phối hợp chặt chẽ và đồng bộ giữa cơ quan quản lý nhà nước, nhà xuất bản và các đơn vị truyền thông, công tác chống sách lậu mới có thể chuyển biến thực chất. Truyền thông không chỉ là công cụ phản ánh, mà còn là lực lượng tiên phong trong việc xây dựng văn hóa tôn trọng bản quyền và gìn giữ môi trường tri thức minh bạch, công bằng.■

Anh hùng Ngô Thị Tuyển và cây cầu huyền thoại

● NGUYỄN LINH

Câu chuyện về nữ dân quân Ngô Thị Tuyển, thiếu nữ mới 19 tuổi, với chiều cao khiêm tốn chỉ trên 1,4m và cân nặng 42 kg, nhưng đã khiến lịch sử phải nhắc tên bà trong niềm kiêu hãnh. Một lần, trong điều kiện chiến tranh khốc liệt, cô gái trẻ ấy đã vác trên vai hai hòm đạn nặng tới 98 kg, gấp đôi trọng lượng cơ thể mình, chạy băng qua bờ sông, đồng hành cùng quân và dân Hàm Rồng - Nam Ngạn, viết nên một huyền thoại bất diệt.

Anh hùng Ngô Thị Tuyển được gặp Bác Hồ tại Đại hội Anh hùng chiến sĩ thi đua toàn quốc năm 1966

Bí thư Tỉnh ủy Thanh Hóa Nguyễn Doãn Anh thăm hỏi sức khỏe Anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân Ngô Thị Tuyển nhân kỷ niệm 60 năm Hàm Rồng chiến thắng

Hành động kiên cường, anh dũng của bà đã làm dậy sóng dư luận Mỹ, khiến bạn bè yêu chuộng công lý, hòa bình trên toàn thế giới phải ngưỡng mộ, tôn vinh. Đó là minh chứng sống động cho một thời hoa lửa, gắn liền với tinh thần bất khuất và lòng yêu nước mãnh liệt, được ghi dấu tròn sáu thập kỷ trước.

Chỉ còn hơn một tuần nữa, Thanh Hóa sẽ long trọng tổ chức Lễ kỷ niệm 60 năm ngày Hàm Rồng chiến thắng. Một ngày cuối xuân đầy nắng ấm, tôi có dịp gặp lại người nữ dân quân huyền thoại năm nào, tại ngôi nhà giản dị ở phường Trường Thi, TP Thanh Hóa. Anh hùng Ngô Thị Tuyển, nay đã là bậc lão niên, ngồi kể lại quãng thời gian khốc liệt đầy khói lửa với những ký ức không thể nào quên. Câu chuyện từ quá khứ như những thước phim quay chậm, dần dần ùa về, mỗi chi tiết, mỗi khoảnh khắc đều thấm đẫm sự hy sinh, kiên cường và tinh thần bất khuất của một thời hào hùng.

Ký ức về một thời khói lửa

Dù đã bước sang tuổi 80, song người nữ dân quân năm nào vẫn tâm niệm: Chừng nào trái tim còn đập, bà còn muốn cống hiến cho Tổ quốc. Anh hùng Ngô Thị Tuyển sinh năm 1946, ở làng Nam Ngạn (nay là phường Nam Ngạn, TP Thanh Hóa), trong một gia đình nghèo có 6 anh chị em. Lúc bé, hằng ngày bà theo cha mẹ đi làm đồng, lớn lên lại theo các anh chị đi bốc vác thuê ở khu vực Hàm Rồng, sau đó được giác ngộ cách mạng rồi tham gia dân quân làng Nam Ngạn.

Ngược dòng thời gian 60 năm về trước, bị thất bại ở chiến trường miền Nam, cuối năm 1964, đầu năm 1965, đế quốc Mỹ vạch kế hoạch ném bom miền Bắc. Xác định từ Hà Nội vào Đường mòn Hồ Chí Minh có 60 điểm tắc, trong đó Hàm Rồng được xem là "điểm tắc lý tưởng", là "đầu mút của khu vực cán xoong", phá sập cầu Hàm Rồng là sẽ cắt đứt được mạch máu giao thông Bắc - Nam, làm suy yếu vai trò của hậu phương đối với tiền tuyến. Chỉ trong hai ngày 3 và 4.4.1965, quân đội Mỹ đã mở cuộc tấn công quy mô lớn vào Thanh Hóa với 174 tốp máy bay, 454 chiếc máy bay, ném xuống 627 quả bom phá, 58 quả bom nổ chậm, cùng hàng trăm tên lửa, rốc-két nhắm vào các khu vực trọng yếu của tỉnh. Riêng khu vực Hàm Rồng - Nam Ngạn - Yên Vực, Mỹ đã thực hiện 85 lần bổ nhào, 80 lần cắt bom bắn phá, ném 350 quả bom và bắn 149 quả đạn rốc-két. Thế trận diễn ra vô cùng căng thẳng và khốc liệt. Tại khu vực Hàm Rồng - Nam Ngạn, từng tốp dân quân kiên cường tỏa đi khắp nơi, tiếp đạn, tải thương. Nhiều anh chị em dũng cảm chèo thuyền, đưa đạn dược cho các pháo thủ dự bị tới từng trận địa. Trong bối cảnh ác liệt, Anh hùng Ngô Thị Tuyển, khi ấy mới chỉ 19 tuổi, đã tham gia tình nguyện tiếp tế đạn dược cho bộ đội, góp phần viết nên một trang sử hào hùng về tinh thần bất khuất và lòng dũng cảm của người dân Thanh Hóa trong thời kỳ khói lửa.

Ngày 4.4.1965, khi vừa làm xong nhiệm vụ truy lùng giặc lái Mỹ nhảy dù, nữ dân quân Ngô Thị Tuyển gặp một chiếc tàu hải quân ta yêu cầu dân quân giúp vận chuyển vỏ đạn lên bờ và tiếp tế đạn xuống tàu. Gặp phải 2 hòm đạn đai sắt móc chặt vào nhau, anh em dùng thuổng bật ra để vác nhưng không được. Sợ chậm trễ ảnh hưởng đến chiến đấu, Ngô Thị Tuyển ghé vai vác luôn 2 hòm đạn nặng 98kg, gắng sức vượt qua đê, chuyển ra bờ sông tiếp viện kịp thời cho bộ đội. "Hồi đó, chúng tôi ban ngày trực tiếp chiến đấu, đêm ra đào công sự để đưa pháo vào chiến trường. Tinh thần chiến đấu ăn sâu vào tiềm thức mỗi người trẻ. Phong trào Phụ nữ 3 đảm đang, Thanh niên 3 sẵn sàng quyện vào nhau thành sức bật rất lớn, người nào người nấy không có một chút suy nghĩ riêng tư", bà Ngô Thị Tuyển chia sẻ.

Sau chiến thắng Hàm Rồng và câu chuyện huyền thoại về nữ dân quân Ngô Thị Tuyển, không ít người đã hoài nghi và đặt câu hỏi: Liệu những điều đó có phải là sự thật? Để trả lời câu hỏi ấy, chính bà, với lòng kiên cường và tự trọng, đã phải vượt qua kỳ "sát hạch" từ một nhóm phóng viên nước ngoài. Họ yêu cầu bà tái hiện lại hành động vác hòm đạn nặng trước mắt họ để chứng minh rằng câu chuyện không phải chỉ là sự tuyên truyền. "Giữa đạn bom mù mịt, đứng giữa sự sống và cái chết, giữa tự do và nô lệ, ai cũng tràn đầy khí thế. Nhưng khi đối diện với yêu cầu ấy, tôi nghĩ, nếu mình không làm được, chắc chắn họ sẽ cho rằng mọi chuyện chỉ là giả dối, là tuyên truyền mà thôi... Và nếu điều đó xảy ra, không chỉ là danh dự của cá nhân tôi, của đơn vị tôi, mà thể diện của cả quốc gia sẽ bị tổn thương", bà Tuyển cười nhớ lại.

Với tất cả sức mạnh và lòng tự trọng, bà đã vác trên vai một bao gạo 50 kg và một bao khoai tây 50 kg, tái hiện lại khoảnh khắc lịch sử năm nào. Không chỉ riêng bà mà tất cả mọi người chứng kiến đều cảm thấy tự hào, còn các phóng viên phương Tây thì không ngừng ngợi khen: "Bà đã làm chúng tôi tin rằng chiến tranh nhân dân ở Việt Nam thật sự tuyệt vời". Sau sự kiện ấy, họ đã tặng bà một cuốn sách và cây bút Kim tinh, những kỷ vật mà bà vẫn giữ gìn đến tận hôm nay.

Thêm một kỷ niệm sâu sắc không thể nào quên đối với nữ anh hùng Ngô Thị Tuyển, vào ngày 26.5.1965, khi hai chiếc tàu Hải quân của ta được giao nhiệm vụ tấn công tàu biệt kích Mỹ ngoài khơi, trong lúc cuộc chiến đang diễn ra, tàu của ta bị máy bay địch phát hiện và phải vừa di chuyển lên cụm pháo bảo vệ Hàm Rồng, vừa phải đối đầu với không quân Mỹ từ cửa Lạch Hới. Khi hai chiếc tàu tiếp cận đến khu vực làng Nam Ngạn, các chiến sĩ trên tàu phát tín hiệu cầu cứu.

Lúc ấy, bà Ngô Thị Tuyển đang trực chiến gần đó. Nhận thấy tình hình cấp bách, bà đã không chút do dự, ngay lập tức bơi ra biển, tiếp cận tàu bị hư hỏng. Khi lên tàu, bà chứng kiến nhiều chiến sĩ của ta đã hy sinh hoặc bị thương nặng. Một chiến sĩ bị thương nghiêm trọng ở bụng, bà Tuyển đã nhanh chóng tiến hành sơ cứu tại chỗ. Sau đó, bà tiếp tục đưa một chiến sĩ bị thương lên boong tàu và ra hiệu cho lực lượng trên bờ biết để có thể ứng cứu kịp thời… Chính trong trận đánh đầy ác liệt ấy, nữ dân quân Ngô Thị Tuyển được kết nạp vào Đảng ngay tại trận địa, ghi dấu một bước ngoặt quan trọng trong cuộc đời chiến đấu anh hùng của bà.

Vẹn nguyên ký ức ngày vinh dự được gặp Bác Hồ

Anh hùng Ngô Thị Tuyển đã vinh dự được Đảng và Nhà nước trao tặng nhiều phần thưởng và danh hiệu cao quý, nhưng hạnh phúc lớn nhất với bà là lần đầu tiên được gặp Bác Hồ tại Đại hội Anh hùng chiến sĩ thi đua toàn quốc năm 1966. Không chỉ được đón Bác tới dự Đại hội, nữ dân quân Ngô Thị Tuyển còn được ưu tiên ngồi cạnh Bác lúc giải lao, được Bác trò chuyện, hỏi thăm sức khỏe, chuyện đồng đội, chuyện gia đình và cả chuyện tình cảm riêng tư…

"Sau khi bế mạc Đại hội, Bác mời các đại biểu đến Văn phòng Chủ tịch nước để gặp mặt. Bác chia kẹo, hỏi chuyện, rồi nhìn một lượt tất cả cán bộ, chiến sĩ và hỏi: "Cháu nào biết hai chớ, hai nên?". Lúc đó, Thủ tướng Phạm Văn Đồng ngồi cạnh và khuyến khích tôi đứng dậy trả lời. Sau một thoáng hồi hộp, tôi mạnh dạn nói: Thưa Bác, hai chớ là chớ chủ quan thỏa mãn, chớ xa rời quần chúng; hai nên là nên khiêm tốn học tập, nên gần gũi quần chúng. Bác khen: Cháu Tuyển nói đúng rồi, và hỏi mọi người - Có cháu nào làm được như cháu Tuyển không? Mọi người đồng thanh: Thưa Bác, cháu làm được ạ! Không khí cuộc gặp ấm cúng vô cùng…", bà Tuyển xúc động nhớ lại.

Ngoài 3 lần gặp Bác Hồ, bà Tuyển còn được trao tặng Huy hiệu của Người và được phong tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân tại Đại hội Chiến sĩ thi đua toàn quốc; được Đảng và Nhà nước tặng hai Huân chương chiến công hạng Nhất và hạng Nhì vì thành tích chiến đấu và phục vụ chiến đấu tại tọa độ lửa Nam Ngạn - Hàm Rồng.

Rời khói lửa chiến tranh, trở về với cuộc sống đời thường, bà Ngô Thị Tuyển tiếp tục cống hiến cho quê hương. Bà tham gia vào Ban Chấp hành Tỉnh đoàn, rồi công tác tại Thị đội (nay là Ban Chỉ huy Quân sự TP Thanh Hóa). Năm 2000, sau nhiều năm phục vụ trong quân đội và có những đóng góp xuất sắc, bà về nghỉ chế độ với quân hàm Trung tá. Trở về địa phương, bà tiếp tục tham gia hoạt động trong Hội Cựu chiến binh phường Trường Thi, nơi bà đảm nhận chức vụ Chi hội trưởng Hội Cựu chiến binh. Dù thời chiến hay thời bình, người nữ anh hùng ấy cũng luôn nỗ lực, đóng góp hết mình vào các phong trào, nhận được nhiều giấy khen từ các cấp và luôn là đảng viên tiêu biểu, gương mẫu trong mọi hoạt động. Bà không chỉ là tấm gương sáng về tinh thần trách nhiệm và lòng tận tụy với công việc, mà còn là người lãnh đạo đầy nhiệt huyết, được đồng nghiệp và cộng đồng kính trọng.■

Ngày chạy Olympic - Vì an ninh Tổ quốc

Sáng 27.3, Bộ Công an tổ chức Ngày chạy Olympic - Vì an ninh Tổ quốc khối đơn vị trực thuộc Bộ Công an và Công an thành phố Hà Nội năm 2025. Ngày chạy có sự tham dự của Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Bộ Công an Trần Quốc Tỏ; Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình; Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương...

Ngày chạy được tổ chức tại Khu tượng đài "Công an nhân dân vì dân phục vụ" phố Trần Nhân Tông, Hà Nội với sự tham gia của khoảng 2.000 lãnh đạo, cán bộ, chiến sĩ, học viên các học viện, trường Công an nhân dân... Phát biểu tại buổi lễ, Thứ trưởng Trần Quốc Tỏ nhắc lại lời kêu gọi toàn dân tập thể dục của Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhấn mạnh, cùng với khí thế của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân, chúng ta đang bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Đất nước ta sẽ bước vào thời kỳ phát triển mạnh mẽ, với khát vọng xây dựng một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng, sánh vai với các cường quốc năm châu. Để đạt được mục tiêu này, mỗi cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân cần nỗ lực phấn đấu, rèn luyện thể lực, nâng cao sức khỏe, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Thứ trưởng Bộ Công an Trần Quốc Tỏ, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình và các đại biểu, cán bộ, chiến sĩ tham gia Ngày chạy Olympic - Vì an ninh Tổ quốc Ảnh: THANH BÌNH

Với sự tham gia của khoảng 2.000 lãnh đạo, cán bộ, chiến sĩ, học viên các học viện, trường Công an nhân dân, hội viên và các doanh nghiệp đối tác đồng hành cùng Hiệp hội Thể thao Công an nhân dân Việt Nam, đây được xem là hoạt động thiết thực hưởng ứng phong trào "Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại". Đồng thời cũng là minh chứng sinh động thể hiện ý chí quyết tâm, tinh thần xung kích của lực lượng Công an nhân dân trong việc thực hiện Nghị quyết số 12 của Bộ Chính trị về xây dựng lực lượng Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, góp phần bảo vệ vững chắc an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội, vì bình yên cuộc sống và hạnh phúc của nhân dân.

VÂN SA

Tìm giải pháp phát triển các môn thể thao trọng điểm

● **THU SÂM**

Hội thảo góp ý xây dựng Chương trình phát triển các môn thể thao trọng điểm chuẩn bị tham dự các kỳ Olympic, Asian Games (ASIAD), Olympic giai đoạn 2026-2036 được tổ chức tại Hà Nội hôm nay 28.3. Từ những ý kiến tâm huyết tại hội thảo, thể thao Việt Nam kỳ vọng sẽ tìm ra "ngọn hải đăng" cho chặng đường sắp tới.

Hội thảo thu hút sự tham gia của gần 200 đại biểu là các chuyên gia, nhà khoa học hàng đầu của thể thao Việt Nam cùng lãnh đạo các Sở VHTT trên cả nước, đại diện 2 ngành Công an và Quân đội; các Trường Đại học TDTT... Đặc biệt sự kiện còn có sự tham gia của chuyên gia David Crocker, đến từ Australia. Tại đây vị tiến sĩ này sẽ trình bày chủ đề về chiến lược và kinh nghiệm của Australia trong việc phát triển các môn thể thao Olympic. Hy vọng từ tham luận này, các nhà quản lý thể thao Việt Nam sẽ có thêm nhiều kinh nghiệm quý báu trong hành trình tìm giải pháp để thành công hơn tại các đấu trường Asian Games và Olympic.

Theo Trưởng phòng Thể thao thành tích cao, Cục Thể dục thể thao Việt Nam Hoàng Quốc Vinh, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng, Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương, các lãnh đạo Bộ và lãnh đạo Cục rất quan tâm đến việc phát triển các môn thể thao trọng điểm. Ngay sau khi Đoàn Thể thao Việt Nam trở về từ Olympic Paris, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng đã chỉ đạo tổ chức Hội thảo định hướng phát triển thể thao thành tích cao đến năm 2030 và nay là Hội thảo góp ý xây dựng Chương trình phát triển các môn thể thao trọng điểm chuẩn bị tham dự các kỳ Olympic, Asian Games, Olympic giai đoạn 2026-2036.

Trông người lại ngẫm đến ta, theo ông Hoàng Quốc Vinh, thể thao Việt Nam có thể rút ra được nhiều bài học từ kinh nghiệm của các nước. Trong đó, thể thao thành tích cao của Trung Quốc từ rất lâu đã xây dựng chiến lược "Thể thao mũi nhọn", tập trung vào các môn có khả năng giành huy chương cao, đầu tư mạnh vào các môn phù hợp với thể trạng, thể chất của người Trung Quốc như Cử tạ, Thể dục dụng cụ, Bóng bàn, Cầu lông... "Họ xây dựng đào tạo chuyên sâu, như xây dựng các trường thể thao từ cấp địa phương đến quốc gia, phát hiện tài năng từ rất sớm (6-10 tuổi). Bên cạnh đó họ đã ứng dụng khoa học thể thao vào đào tạo, huấn luyện một cách tích cực, hiệu quả, như kết hợp công nghệ vào huấn luyện (dữ liệu sinh trắc học, phân tích kỹ thuật bằng AI, kiểm soát dinh dưỡng...)", ông Hoàng Quốc Vinh phân tích.

Việc tập trung đầu tư vào các môn trọng điểm sẽ giúp cho thể thao Việt Nam cải thiện thành tích tại Asian Games, Olympic Ảnh: VĂN DUY

Tại Hàn Quốc, lĩnh vực thể thao thành tích cao có sự kết hợp với chiến lược quốc gia, có sự hỗ trợ của doanh nghiệp, tiêu biểu là chương trình "Gold plan". Sau Olympic 1988, Hàn Quốc triển khai chiến lược phát triển thể thao bài bản nhằm duy trì thành tích ở Olympic và ASIAD. Họ tập trung vào môn thế mạnh, đầu tư trọng điểm vào Bắn cung, Taekwondo, Short track (trượt băng tốc độ), Golf, Bóng đá, với chiến lược phát hiện tài năng từ rất sớm. Huy động nguồn lực từ doanh nghiệp, các tập đoàn lớn như Samsung, Hyundai, LG tài trợ mạnh mẽ cho thể thao, tài trợ trực tiếp cho vận động viên và huấn luyện viên xuất sắc. Áp dụng ứng dụng phân tích dữ liệu và công nghệ cao (AI, VR) trong huấn luyện, đặc biệt là các môn yêu cầu độ chính xác cao như Bắn cung, vì thế Hàn Quốc giành trọn vẹn 5/5 HCV Bắn cung ở Olympic 2024.

Nhật Bản lại phát triển thể thao theo hướng bền vững, mô hình "Elite academy" được hình thành, trong đó nhấn mạnh việc đào tạo vận động viên song song với giáo dục văn hóa, đảm bảo sự nghiệp sau khi giải nghệ. Nhật Bản tập trung đầu tư vào huấn luyện viên và khoa học thể thao, hợp tác với các quốc gia có nền thể thao phát triển như Mỹ hay các quốc gia ở châu Âu để nâng cao chất lượng huấn luyện. Họ cũng tập trung vào các môn có lợi thế thể chất như Judo, Đấu kiếm, Bóng bàn... để tham dự các kỳ Olympic.

Còn với Mỹ, lại phát triển thể thao theo hướng thị trường, trong đó thể thao học đường làm nền tảng với hệ thống thi đấu liên trường và chính sách học bổng thể thao giúp phát triển vận động viên. Khi tham dự các sự kiện thể thao lớn hoặc tổ chức các hoạt động thể thao, các cá nhân, tổ chức sẽ chủ động kêu gọi tài trợ mà không phụ thuộc vào ngân sách nhà nước. Họ huy động nguồn lực từ các doanh nghiệp. Bên cạnh đó Mỹ là quốc gia đứng đầu trong việc ứng dụng công nghệ cao, dùng dữ liệu lớn (Big Data) và trí tuệ nhân tạo (AI) để tối ưu hóa quá trình huấn luyện.

Theo chuyên gia Hoàng Quốc Vinh, bài học kinh nghiệm cho thể thao thành tích cao của Việt Nam là chúng ta phải xác định được môn thể thao trọng điểm phù hợp với lợi thế về thể trạng người Việt Nam như Bắn súng, Bắn cung, Cử tạ, Đấu kiếm, Boxing (nữ hạng cân nhẹ)… Chọn lọc các môn trọng điểm có khả năng giành huy chương cao tại Olympic, ASIAD thay vì dàn trải nguồn lực.

Tiếp theo là xây dựng hệ thống đào tạo vận động viên từ sớm, phát hiện và đào tạo tài năng từ lứa tuổi nhỏ (6-10 tuổi) theo mô hình học viện thể thao, thuê hoặc mời chuyên gia giỏi ở các môn thể thao trọng điểm rồi trực tiếp đi khắp toàn quốc để tuyển chọn vận động viên ngay từ lúc ban đầu, sau đó trực tiếp tập trung đào tạo tại các trung tâm huấn luyện.

Cùng với đó chúng ta cần liên kết với các công ty, tổ chức chuyên nghiên cứu về công nghệ để xây dựng, ứng dụng công nghệ phân tích dữ liệu trong huấn luyện và thi đấu, xây dựng phòng tập công nghệ cao tại các trung tâm huấn luyện thể thao quốc gia. Đồng thời Nhà nước tạo cơ chế chính sách nhằm kêu gọi doanh nghiệp, tổ chức tài trợ cho thể thao thành tích cao để giảm áp lực ngân sách nhà nước, hợp tác với các học viện thể thao quốc tế để nâng cao chất lượng huấn luyện...

Ông Vinh cũng hy vọng, các ý kiến đóng góp tại Hội thảo sẽ giúp cho ngành Thể thao nói chung và Phòng thể thao thành tích cao nói riêng tìm ra được "kim chỉ nam" trong việc phát triển các môn thể thao trọng điểm nhằm chuẩn bị tốt hơn cho các kỳ Asian Games và Olympic giai đoạn từ năm 2026-2036. ■

Kiến tạo để thể thao TP.HCM vươn tầm

● **Bài, ảnh: VĨNH HY**

Hội thảo Khoa học với chủ đề "Thể thao TP.HCM kiến tạo kinh tế thể thao - Đón đầu công nghệ - Vươn tầm quốc tế" vừa diễn ra có ý nghĩa rất quan trọng trong sự phát triển của thể thao TP.HCM. Từ các báo cáo, tham luận, tọa đàm tại Hội thảo, các đại biểu và chuyên gia đầu ngành đến từ Cục TDTT Việt Nam, Ủy ban Olympic Việt Nam, Sở VHTT TP.HCM, các Sở, ban, ngành, liên đoàn, hiệp hội thể thao… đã "hiến kế" và đưa ra những giải pháp giúp thể thao thành phố mang tên Bác bứt phá, vươn tầm quốc tế trong thời gian tới.

Theo PGS.TS Vũ Việt Bảo, Chủ tịch Hội đồng Trường Đại học TDTT TP.HCM, thể thao TP.HCM đang đứng trước nhiều cơ hội phát triển mạnh mẽ nhờ Nghị quyết 98/2023/QH15. Để thúc đẩy kinh tế thể thao TP.HCM, PGS.TS Vũ Việt Bảo cho biết: "Để thể thao TP.HCM phát triển bền vững và thực sự trở thành một ngành kinh tế quan trọng, cần tập trung hoàn thiện thể chế, thúc đẩy đầu tư theo mô hình đối tác công - tư, tăng cường chuyển đổi số và khai thác hiệu quả thị trường thể thao. Ngoài ra, việc đào tạo, bồi dưỡng nhân lực chất lượng cao, đặc biệt là HLV, trọng tài và VĐV, cũng cần được chú trọng nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh trên đấu trường quốc tế. Việc tổ chức các sự kiện thể thao tầm cỡ quốc tế, kết hợp với phát triển thể thao học đường và thể thao quần chúng, sẽ giúp TP.HCM từng bước khẳng định vị thế".

Theo các chuyên gia, việc khai thác tiềm năng và ứng dụng khoa học công nghệ sẽ là "đòn bẩy" giúp thể thao TP.HCM phát triển

Dưới góc nhìn của chuyên gia kinh tế quốc tế, TS Tay Tat Seng, Chủ tịch tập đoàn quốc tế Ativo, đã có những phân tích về mô hình kinh tế thể thao của Singapore, nhấn mạnh vai trò của thể thao trong việc tạo việc làm, thúc đẩy du lịch và nâng cao sức khỏe cộng đồng. Chia sẻ kinh nghiệm của Singapore trong phát triển thể thao, TS Tay Tat Seng cho biết, hệ sinh thái thể thao của Singapore phát triển như hiện nay là nhờ sự hợp tác chặt chẽ giữa các cơ quan nhà nước và tư nhân, cùng chiến lược đầu tư vào cơ sở hạ tầng và tổ chức các sự kiện thể thao quốc tế. Mô hình kinh tế thể thao của Singapore còn xác định rõ vai trò của thể thao trong việc tạo việc làm, thúc đẩy du lịch và nâng cao sức khỏe. Từ đó, TS Tay Tat Seng đề xuất các giải pháp để TP. HCM phát triển kinh tế thể thao theo mô hình Singapore đó là tập trung vào giáo dục, gắn kết cộng đồng và đầu tư cơ sở hạ tầng.

Trong phần báo cáo "Kinh tế thể thao - tiềm năng và giải pháp thúc đẩy thị trường kinh tế - dịch vụ thể thao tại TP.HCM", TS Vũ Thái Hồng, Viện trưởng Viện Khoa học Công nghệ Thể thao đánh giá, kinh tế thể thao đang trở thành một ngành công nghiệp tiềm năng, đóng góp quan trọng vào sự phát triển kinh tế - xã hội của TP.HCM. Với lợi thế về kinh tế, dân số, cơ sở hạ tầng và chính sách hỗ trợ, thành phố có điều kiện để xây dựng kinh tế thể thao thành một ngành thực sự. Để đạt được mục tiêu này, TP.HCM cần tập trung hoàn thiện thể chế, thu hút đầu tư, phát triển thị trường thể thao, nâng cao quản lý nhà nước, đào tạo nhân lực và cải thiện hạ tầng. Việc kết hợp thể thao với du lịch, ứng dụng công nghệ và tổ chức sự kiện quốc tế sẽ là động lực thúc đẩy sự phát triển bền vững. Với chiến lược đúng đắn và sự chung tay của chính quyền, doanh nghiệp và cộng đồng, TP.HCM có thể trở thành trung tâm kinh tế thể thao hàng đầu của Việt Nam và khu vực.

Dưới góc nhìn của một chuyên gia, TS, nhà báo Võ Danh Hải, Phó Chủ tịch Hiệp hội Võ thuật Thế giới đánh giá cao tầm quan trọng trong việc nâng cao hình ảnh thể thao, thu hút tài trợ, khuyến khích đầu tư và thúc đẩy phong trào thể thao. Đặc biệt là vai trò của công nghệ số và trí tuệ nhân tạo (AI) sẽ giúp thể thao TP.HCM phát triển mạnh mẽ và vươn tầm quốc tế. TS, nhà báo Võ Danh Hải nhấn mạnh: "Công nghệ số và trí tuệ nhân tạo đã và đang là "bệ phóng" mạnh mẽ để xây dựng thương hiệu cá nhân và quảng bá thể thao TP.HCM. Từ việc tạo ra nội dung phong phú, cá nhân hóa thông điệp cho đến tương tác hiệu quả với cộng đồng người hâm mộ, công nghệ mở ra cơ hội đưa thể thao TP.HCM phát triển bền vững và vươn tầm quốc tế. Sự kết hợp giữa con người, công nghệ và dữ liệu chính là yếu tố then chốt trong thành công này".

Phó Giám đốc Sở VHTT TP.HCM Nguyễn Nam Nhân cho biết, "Thể thao TP.HCM rất chú trọng đến việc phát triển thể thao thành tích cao, thể thao chuyên nghiệp, hợp tác quốc tế và ứng dụng các thành tựu khoa học công nghệ, đặc biệt là ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào huấn luyện thể thao hiện đại. Các nghiên cứu và thảo luận trong khuôn khổ Hội thảo sẽ giúp TP.HCM xây dựng một chiến lược phát triển phù hợp với xu hướng phát triển toàn cầu, đồng thời góp phần tạo những bước tiến mới trong việc nâng cao chất lượng thể thao, thúc đẩy kinh tế thể thao và tạo ra nhiều cơ hội phát triển cho thành phố".■

NGUYỄN VĂN VĨ:

Cánh diều no gió

Ghi 3 bàn thắng cho đội tuyển Việt Nam trong hai trận gặp Lào và Campuchia trong đợt FIFA Days tháng 3, đóng góp 3 pha lập công nữa cho Nam Định sau 15 lần ra sân tại V.League, sự nghiệp của Nguyễn Văn Vĩ đang ở độ chín muồi và thăng hoa nhất.

Sinh năm 1998, Văn Vĩ không phải là cái tên nổi bật ở các giải trẻ. Trưởng thành từ Trung tâm đào tạo bóng đá trẻ Hà Nội, cầu thủ quê Bắc Ninh này chưa từng góp mặt tại các cấp đội tuyển trẻ quốc gia. Anh bắt đầu sự nghiệp tại đội Hà Nội B, sau đó chuyển sang khoác áo Hồng Lĩnh Hà Tĩnh. Năm 2022, Văn Vĩ trở lại Hà Nội FC. Tuy gặt hái nhiều thành tích cùng đội bóng Thủ đô nhưng sự nghiệp của cầu thủ này vẫn chưa thể cất cánh vì không ra sân đều đặn.

Cũng trong năm này, Văn Vĩ được triệu tập lên ĐTQG trong bối cảnh HLV Park Hang-seo thử nghiệm phương án thay thế Văn Hậu bị chấn thương. Ngày 1.6, Văn Vĩ có trận đấu đầu tiên cho ĐTQG khi đá chính ở trận giao hữu với Afghanistan. Tuy nhiên, sau đó cầu thủ này bị lãng quên vì không cạnh tranh được vị trí với Nguyễn Phong Hồng Duy. Chỉ đến khi đầu quân cho Nam Định vào đầu mùa giải 2023/24, Văn Vĩ mới tiến bộ rõ rệt khi chiếm luôn suất đá chính bên hành lang trái của Hồng Duy.

Văn Vĩ (số 3) là hậu vệ cánh trái số một của bóng đá Việt Nam hiện tại

Thi đấu ấn tượng trong màu áo Nam Định, Văn Vĩ nhanh chóng lọt vào mắt xanh của HLV Kim Sang-sik, nhất là trong bối cảnh vị trí hậu vệ cánh trái bị xem là tử huyệt của đội tuyển Việt Nam. Kết quả là Văn Vĩ chiếm luôn suất chính tại ĐTQG. Tương tự trường hợp Doãn Ngọc Tân hay Đình Triệu, Văn Vĩ là minh chứng cho thấy sự sâu sát và tinh tường của nhà cầm quân người Hàn Quốc tại V.League. Suy cho cùng, giải vô địch quốc gia là cái gốc của đội tuyển Việt Nam và vẫn có những tài năng chưa phát lộ.

Tuy chỉ cao 1m69 nhưng Văn Vĩ dày người, nhanh nhẹn, linh hoạt, bền bỉ và sở hữu cái chân trái khéo léo. Những quả tạt và dứt điểm của cầu thủ này luôn đạt chất lượng cao. Đó là mẫu cầu thủ phù hợp để chơi ở vị trí hữu biên trong sơ đồ 3 trung vệ. Thân hình nhỏ con khiến Văn Vĩ thua kém trong tranh chấp nhưng lại hiệu quả trong tấn công. Và như anh chia sẻ sau trận thắng Campuchia: "HLV Kim Sang-sik luôn khuyến khích toàn đội chơi tấn công. Về cá nhân tôi, ông Kim luôn nói với tôi rằng tôi hãy mạnh dạn tham gia tấn công nhiều hơn, mạnh dạn dứt điểm nhiều hơn. Điều đó giúp tôi ghi nhiều bàn thắng trong các trận vừa rồi".

Ở tuổi 27, thời điểm chín muồi nhất sự nghiệp và cũng đạt được phong độ ấn tượng, Văn Vĩ như cánh diều no gió đang bay cao để ghi dấu ấn trên bầu trời bóng đá Việt Nam.

KHẢI HƯNG

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Những tên trộm kỳ lạ nhất lịch sử

● ĐÔNG MAI

Khi bị bắt, những tên trộm này tuyên bố chúng không đánh cắp mà là giải cứu những tác phẩm nghệ thuật khỏi không gian chật hẹp của bảo tàng, hoặc "trả lại cho nước Italia". Sự thật thì những tên đạo chích này không bán các tuyệt tác đó để lấy tiền.

Stéphane Breitwieser (sinh năm 1971) là một trong những siêu trộm tác phẩm nghệ thuật khét tiếng nhất mọi thời đại. Theo tạp chí *Time*, Breitwieser tiết lộ rằng không cần đột nhập qua cửa sổ trần, sử dụng bom khói hay đấu súng như trong phim, vì hành động bạo lực sẽ chỉ làm giảm cơ hội thành công. Breitwieser luôn mặc áo khoác lịch sự, mua vé đàng hoàng và trà trộn vào dòng khách tham quan. Công cụ duy nhất hắn cần là một con dao đa năng Thụy Sỹ giấu trong túi áo khoác.

Hắn chọn đến vào giờ ăn trưa, khi dòng khách tham quan thưa hơn và nhân viên an ninh thay ca để ăn trưa. Khi vào bên trong, Breitwieser chọn phòng trưng bày vắng khách và không có camera an ninh hay nhân viên bảo vệ thường trực, nhắm đến tác phẩm có kích thước nhỏ - tượng điêu khắc kích thước bằng viên gạch hoặc tranh không lớn hơn hộp bánh pizza. Hắn không ở lại một phòng quá lâu, chỉ tối đa khoảng 15 phút, để tránh gây nghi ngờ. Nếu có quá nhiều người qua lại, hắn từ bỏ ý định hoặc thử phòng khác, hoặc đến vào ngày khác hay thậm chí bảo tàng khác.

Đối với tủ trưng bày bị khóa, Breitwieser không cố mở khóa vì điều đó khó khăn và tốn thời gian. Thay vào đó, hắn cứ để khóa nguyên vẹn và dùng lưỡi dao sắc nhất của Thụy Sỹ để cắt vào mép nối giữa các tấm kính, sau đó luồn tay qua khe hở và lấy ra tác phẩm nghệ thuật.

Stéphane Breitwieser và một trong những bức tranh mà hắn đã đánh cắp Ảnh: CBC/PENGUIN RANDOM HOUSE

Kleinklaus là người đứng canh ở lối vào phòng trưng bày và thống nhất tín hiệu là tiếng ho nhẹ nếu có ai đang đến. Sự phối hợp nhịp nhàng giữa hai đồng phạm là yếu tố quan trọng trong thành công của Breitwieser.

Khi có được tác phẩm, Breitwieser vén áo khoác lên và đặt vào sau lưng quần, đảm bảo nó nằm gọn gàng. Với những bức tranh có kích thước lớn, Breitwieser dùng dao để tách tranh ra khỏi khung, giấu khung đi và mang tranh ra ngoài. Sau khi lấy được đồ, Breitwieser và Kleinklaus bình tĩnh rời bảo tàng qua cửa chính, không chạy hay tỏ vẻ gấp gáp. Về đến nhà, họ giấu chiến lợi phẩm trong phòng ngủ chung vốn luôn được khóa kín.

"Sự nghiệp đạo chích" của Breitwieser kết thúc vào tháng 11.2001, sau khi đánh cắp một chiếc kèn 400 năm tuổi từ Bảo tàng Richard Wagner ở Lucerne (Thụy Sỹ). Một nhà báo tình cờ dắt chó đi dạo qua bảo tàng thấy Breitwieser khả nghi nên kịp thời báo bảo vệ bắt hắn. Breitwieser đã bị các tòa án ở Thụy Sỹ và Pháp tuyên án tổng cộng 6 năm tù.

Từ năm 1995 đến khi bị bắt, Breitwieser và Kleinklaus đã thực hiện trung bình hai tuần một vụ trộm trong suốt 7 năm, với số lượng tác phẩm đánh cắp lên tới hơn 300. Breitwieser xem mình là "người giải phóng nghệ thuật" chứ không phải một tên trộm nghệ thuật, với mong muốn "giải cứu" các kiệt tác khỏi những không gian chật chội và không thoải mái của bảo tàng. Hắn chỉ muốn chiêm ngưỡng tác phẩm nghệ thuật chứ không đem bán.

Ngày 21.8.1911, Vincenzo Perugia, một công nhân người Italia từng làm việc tại bảo tàng Louvre, đã thực hiện kế hoạch đánh cắp bức tranh một cách bất ngờ. Hắn mặc bộ đồng phục của nhân viên bảo tàng, trốn lại bên trong sau giờ làm việc và chờ đợi thời cơ thích hợp. Khi Louvre vắng người, Perugia tháo bức tranh khỏi tường, cẩn thận gỡ nó khỏi khung kính bảo vệ và nhét vào trong áo khoác trắng của mình. Hắn rời bảo tàng mà không ai hay biết.

Vụ mất cắp không bị phát hiện ngay lập tức, bởi vào thời điểm đó, Louvre thường xuyên di dời tác phẩm nghệ thuật để bảo trì, vì vậy không ai tỏ ra nghi ngờ khi bức tranh Mona Lisa không có trên tường. Chỉ đến sáng hôm sau, khi một họa sĩ đến Louvre để vẽ tranh từ bản gốc, sự biến mất của bức họa mới bị phát hiện. Ban đầu, các nhân viên bảo tàng vẫn cho rằng bức tranh được đưa đi bảo dưỡng, nhưng sau nhiều giờ không tìm thấy dấu vết, họ buộc phải báo cảnh sát.

Cảnh sát nhanh chóng mở cuộc điều tra lớn, thẩm vấn hàng loạt nhân viên bảo tàng và những người liên quan và bức tranh Mona Lisa biến mất không dấu vết trong suốt hai năm. Mãi đến tháng 12.1913, Perugia mới bị bắt khi cố bán bức tranh cho một nhà sưu tập nghệ thuật người Italia có tên Alfredo Geri ở Florence. Khi Perugia tuyên bố rằng hắn muốn "trả lại bức tranh Mona Lisa cho nước Italia", Geri nghi ngờ và âm thầm báo cảnh sát. Perugia nhanh chóng bị bắt giữ và bức tranh Mona Lisa được thu hồi trong tình trạng nguyên vẹn.

Perugia bị xét xử và nhận án một năm tù, nhưng được giảm nhẹ vì động cơ "lòng yêu nước". Sau khi được trưng bày một thời gian tại Italia, bức họa được đưa về Louvre vào năm 1914, nơi nó tiếp tục trở thành một trong những tác phẩm nghệ thuật được bảo vệ nghiêm ngặt nhất thế giới. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Con bài thuế quan

● THANH HÀ

TikTok, mạng xã hội video độc đáo đang làm mưa làm gió trên toàn cầu nhưng lại long đong ở nhiều quốc gia, trong đó có Mỹ. Còn nhớ, tháng 4.2024, Tổng thống Mỹ sắp mãn nhiệm Joe Biden đã ký một sắc lệnh buộc TikTok phải thoái vốn khỏi chủ sở hữu của Trung Quốc (công ty mẹ ByteDance) và bán lại cho một pháp nhân tại Mỹ, nếu không nền tảng mạng xã hội này sẽ bị cấm hoạt động. Lệnh cấm này đã nhận được sự chấp thuận của Quốc hội và Tòa án Tối cao. Đây cũng là lần đầu tiên Mỹ ngăn chặn một nền tảng mạng xã hội lớn với hơn 170 triệu người dùng tại Mỹ.

Thế nhưng, thật tréo ngoe, chỉ 12 giờ sau khi bị gỡ bỏ khỏi 2 kho ứng dụng Google Play dành cho Android và App Store dành cho iOS tại Mỹ, nền tảng này hoạt động trở lại cứ như không. Tìm hiểu mới biết, đại diện TikTok đã nhanh tay đi cửa sau, nói chuyện với Tổng thống đắc cử Trump. Tổng thống đắc cử đồng ý và hoãn lệnh cấm đến ngày 5.4.2025. Một trong những lý do khiến ông Trump quyết định gia hạn lệnh cấm TikTok, theo giới thạo tin, để người dùng Internet tại Mỹ có thể theo dõi lễ nhậm chức của ông thông qua TikTok.

Thế nhưng, lễ nhậm chức đã xong từ lâu, liệu TikTok còn hữu dụng?

Ở nhiệm kỳ trước đây của mình, Tổng thống Trump đã rất tích cực kêu gọi một lệnh cấm TikTok tại Mỹ. Vào năm 2020, ông Trump cũng đã ký một sắc lệnh hành pháp yêu cầu ByteDance phải bán TikTok tại Mỹ. Tuy nhiên, sắc lệnh này đã không được Quốc hội Mỹ thông qua. Thay vì cấm hoàn toàn TikTok tại Mỹ, ông Trump đã yêu cầu toàn bộ nhân viên chính phủ, quân đội… không được phép cài đặt và sử dụng TikTok trên điện thoại vì lo ngại vấn đề an ninh quốc gia.

Tuy nhiên, quan điểm của ông Trump với TikTok đến nay đã thay đổi hoàn toàn. Dư luận cho rằng, một trong những nguyên do khiến ông Trump thay đổi quan điểm đối với TikTok đó là mối quan hệ tốt đẹp giữa ông và Châu Thụ Tư (Shou Zi Chew), CEO TikTok tại Mỹ. Kể từ thời điểm ông Trump giành chiến thắng trong cuộc đua vào Nhà Trắng, Châu thường xuyên dành những lời khen ngợi có cánh cho tân Tổng thống Mỹ. Những lời khen có cánh của CEO TikTok Châu Thụ Tư góp phần khiến ông Trump muốn cứu TikTok tại Mỹ.

Thực tế, Tổng thống Trump gia hạn lệnh cấm đến ngày 5.4.2025 chứ không phải bãi bỏ lệnh cấm. Và chỉ còn hơn tuần nữa là đến hạn…

Trong một động thái bất ngờ, Tổng thống Mỹ Donald Trump vừa tuyên bố sẵn sàng giảm thuế quan đối với Trung Quốc để đảm bảo Bắc Kinh ủng hộ việc bán hoạt động kinh doanh tại Mỹ của ứng dụng TikTok cho một công ty Mỹ. Chủ nhân Nhà Trắng đưa ra chia sẻ trên tại sự kiện công bố mức thuế 25% lên ô tô nhập khẩu, không lâu trước khi ông tiết lộ kế hoạch thuế quan đối ứng vào tuần tới. Trước đó, ông Trump đã áp thuế bổ sung 20% lên hàng nhập khẩu Trung Quốc. Xem ra, mạng xã hội vẫn có cái giá của nó. Liệu con bài thuế quan mặc cả Trung Quốc bán TikTok lần này sẽ thành công? ■

Nhật thực một phần sẽ xảy ra vào ngày 29.3

Theo các nhà khoa học, hiện tượng nhật thực một phần sẽ xảy ra vào ngày 29.3 và kéo dài trong 4 giờ. Những người ở các khu vực thuộc Bắc bán cầu có thể quan sát được hiện tượng này.

Theo Đài thiên văn Paris của Pháp, hiện tượng này sẽ xảy ra ở khu vực từ Đông Canada đến Bắc Nga và có thể quan sát được ở hầu hết các nước châu Âu, một số khu vực ở phía Đông Bắc của Bắc Mỹ và Tây Bắc châu Phi. Hiện tượng này sẽ bắt đầu vào lúc 8h50 GMT và kết thúc vào lúc 12h43 GMT ngày 29.3.

Đây sẽ là lần nhật thực đầu tiên của năm 2025 và lần thứ 17 của thế kỷ này. Dự kiến, thế giới sẽ có cơ hội chứng kiến nhật thực toàn phần vào ngày 12.8.2026.

L.YẾN